

Wtorek, 8 września 2015 r.

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

PARLAMENT EUROPEJSKI

P8_TA(2015)0286

Stan praw podstawowych w UE (2013–2014)

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 8 września 2015 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw podstawowych w Unii Europejskiej (2013–2014) (2014/2254(INI))

(2017/C 316/01)

Parlament Europejski,

- uwzględniając preambułę Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), w szczególności akapit drugi oraz akapity od czwartego do siódmego,
- uwzględniając między innymi art. 2, art. 3 ust. 3 akapit drugi oraz art. 6, 7 i 9 TUE,
- uwzględniając art. 168 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności ust. 7 tego artykułu,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej z dnia 7 grudnia 2000 r. (Kartę), ogłoszoną w dniu 12 grudnia 2007 r. w Strasburgu, która weszła w życie wraz z Traktatem z Lizbony w grudniu 2009 r.,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w 1948 r.,
- uwzględniając traktaty ONZ dotyczące ochrony praw człowieka i podstawowych wolności oraz orzecznictwo organów traktatowych ONZ,
- uwzględniając Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, przyjętą w Nowym Jorku w dniu 13 grudnia 2006 r. i ratyfikowaną przez UE w dniu 23 grudnia 2010 r.,
- uwzględniając Konwencję ONZ o prawach dziecka, przyjętą w Nowym Jorku w dniu 20 listopada 1989 r.,
- uwzględniając następujące uwagi ogólne Komitetu Praw Dziecka ONZ: nr 7 (2005) w sprawie realizacji praw dziecka w okresie wczesnego dzieciństwa, nr 9 (2006) w sprawie praw dzieci niepełnosprawnych, nr 10 (2007) w sprawie praw dzieci wobec wymiaru sprawiedliwości ds. nieletnich, nr 12 (2009) w sprawie prawa dziecka do bycia wysłuchanym, nr 13 (2011) w sprawie prawa dziecka do wolności od wszelkich form przemocy i nr 14 (2013) w sprawie prawa dziecka do uwzględniania przede wszystkim jego dobra,

Wtorek, 8 września 2015 r.

- uwzględniając Konwencję ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z 1979 r. (konwencja CEDAW) oraz pekińską platformę działania, swoją rezolucję z dnia 25 lutego 2014 r. z zaleceniami dla Komisji w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet ⁽¹⁾, rezolucję z dnia 6 lutego 2014 r. w sprawie komunikatu Komisji pt. „Położenie kresu okaleczaniu żeńskich narządów płciowych” ⁽²⁾ oraz konkluzje Rady z dnia 5 czerwca 2014 r. w sprawie zapobiegania i zwalczania wszelkich form przemocy wobec kobiet i dziewcząt, w tym okaleczania żeńskich narządów płciowych,
- uwzględniając Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (EKPC), orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz konwencje, zalecenia, rezolucje i sprawozdania Zgromadzenia Parlamentarnego, Komitetu Ministrów, Komisarza Praw Człowieka i Komisji Weneckiej Rady Europy,
- uwzględniając sprawozdanie Niezależnego Eksperta Rady Praw Człowieka, Cephasa Luminy, w sprawie skutków długu zagranicznego i innych zbliżonych zobowiązań finansowych państw dla pełnego poszanowania wszystkich praw człowieka, a w szczególności praw ekonomicznych, socjalnych i kulturalnych (Dodatek, misja do Grecji, UN A/HRC 25/50/Dod. 1),
- uwzględniając sprawozdanie specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. praw człowieka migrantów, opublikowane w kwietniu 2013 r. i zatytułowane „Zarządzanie zewnętrznymi granicami Unii Europejskiej i jego wpływ na prawa człowieka migrantów”,
- uwzględniając rezolucję Rady Praw Człowieka ONZ z dnia 26 czerwca 2014 r. wzywającą do utworzenia międzyrządowej grupy roboczej o nieograniczonym składzie, której rolą będzie „opracowanie prawnie wiążącego międzynarodowego instrumentu w celu uregulowania, w ramach międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka, działalności spółek międzynarodowych i innych przedsiębiorstw”,
- uwzględniając wytyczne strategiczne dotyczące ustanowienia obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości przyjęte przez Radę Europy w dniu 27 czerwca 2014 r.,
- uwzględniając Konwencję Rady Europy w sprawie zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (konwencja stambulska),
- uwzględniając Europejską kartę społeczną poddaną przeglądowi w 1996 r., a także orzecznictwo Europejskiego Komitetu Praw Społecznych,
- uwzględniając Konwencję ramową Rady Europy o ochronie mniejszości narodowych i Europejską kartę języków regionalnych lub mniejszościowych,
- uwzględniając dyrektywę Rady 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzającą w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne ⁽³⁾,
- uwzględniając zalecenie Rady z dnia 9 grudnia 2013 r. w sprawie skutecznych środków integracji Romów w państwach członkowskich ⁽⁴⁾,
- uwzględniając pakiet dyrektyw w sprawie praw procesowych w UE ⁽⁵⁾,
- uwzględniając decyzję ramową Rady 2008/913/WSiSW z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie zwalczania pewnych form i przejawów rasizmu i ksenofobii za pomocą środków prawnokarnych ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0126.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0105.

⁽³⁾ Dz.U. L 180 z 19.7.2000, s. 22.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 378 z 24.12.2013, s. 1.

⁽⁵⁾ Dyrektywa 2010/64/UE z dnia 20 października 2010 r., dyrektywa 2012/13/UE z dnia 22 maja 2012 r., dyrektywa 2013/48/UE z dnia 22 października 2013 r.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 328 z 6.12.2008, s. 55.

Wtorek, 8 września 2015 r.

- uwzględniając ramy strategiczne i plan działania UE na rzecz praw człowieka i demokracji, przyjęte przez Radę dnia 25 czerwca 2012 r.,
- uwzględniając dyrektywę Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającą ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy ⁽¹⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady Unii Europejskiej i narady państw członkowskich w składzie Rady dotyczące zagwarantowania rządów prawa, przyjęte dnia 16 grudnia 2014 r.,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/54/WE z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy ⁽²⁾,
- uwzględniając dyrektywę Rady 2004/113/WE z dnia 13 grudnia 2004 r. wprowadzającą w życie zasadę równego traktowania mężczyzn i kobiet w zakresie dostępu do towarów i usług oraz dostarczania towarów i usług ⁽³⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępującą decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW ⁽⁴⁾,
- uwzględniając dyrektywę 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych ⁽⁵⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępującą decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW ⁽⁶⁾,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji ⁽⁷⁾,
- uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (COM(2008)0229),
- uwzględniając decyzje i orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz orzecznictwo krajowych trybunałów konstytucyjnych, dla których Karta stanowi jeden z punktów odniesienia w interpretacji prawa krajowego,
- uwzględniając wytyczne polityczne dla nowej Komisji Europejskiej przedstawione Parlamentowi Europejskiemu przez przewodniczącego J.-C. Junckera dnia 15 lipca 2014 r.,
- uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnym przepływem takich danych (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (COM(2012)0011),
- uwzględniając wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępstwom, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie, wykrywania ich i ścigania albo wykonywania kar kryminalnych oraz swobodnego przepływu tych danych (COM(2012)0010),
- uwzględniając strategię UE na rzecz wyeliminowania handlu ludźmi na lata 2012–2016 (COM(2012)0286), szczególnie przepisy dotyczące finansowania prac nad wytycznymi w zakresie systemów ochrony dzieci oraz wymiany dobrych praktyk,

⁽¹⁾ Dz.U. L 303 z 2.12.2000, s. 16.

⁽²⁾ Dz.U. L 204 z 26.7.2006, s. 23.

⁽³⁾ Dz.U. L 373 z 21.12.2004, s. 37.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 101 z 15.4.2011, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 335 z 17.12.2011, s. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43.

Wtorek, 8 września 2015 r.

- uwzględniając zalecenie Komisji 2013/112/UE z dnia 20 lutego 2013 r. zatytułowane „Inwestowanie w dzieci: przerwanie cyklu marginalizacji”⁽¹⁾,
- uwzględniając wytyczne na rzecz promowania i ochrony wszystkich praw człowieka przysługujących lesbijkom, gejom, osobom biseksualnym, transpłciowym i interseksualnym (LGBTI), przyjęte przez Radę do Spraw Zagranicznych w dniu 24 czerwca 2013 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Unijne ramy dotyczące krajowych strategii integracji Romów do 2020 r.” (COM(2011)0173) i konkluzje Rady Europejskiej z dnia 24 czerwca 2011 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Postępy we wdrażaniu krajowych strategii integracji Romów” (COM(2013)0454),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji na temat walki z korupcją (COM(2014)0038),
- uwzględniając wniosek dotyczący dyrektywy Rady w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania osób bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną (COM(2008)0426),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie postępów w realizacji krajowych strategii integracji Romów⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie unijnego planu przeciwdziałania homofobii i dyskryminacji ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową⁽³⁾,
- uwzględniając swoje rezolucje dotyczące równouprawnienia płci,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 września 2011 r. w sprawie strategii UE na rzecz przeciwdziałania bezdomności⁽⁴⁾,
- uwzględniając sprawozdanie Senatu Stanów Zjednoczonych w sprawie programów CIA w zakresie zatrzymań i przesłuchań,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 września 2013 r. w sprawie problemu pozostawianych bez opieki małoletnich w UE⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoje rezolucje w sprawie praw podstawowych i praw człowieka, a w szczególności najnowszą z nich, z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie sytuacji praw podstawowych w Unii Europejskiej w 2012 r.⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoje rezolucje w sprawie migracji, w szczególności najnowszą z nich, z dnia 17 grudnia 2014 r. w sprawie sytuacji w regionie Morza Śródziemnego oraz potrzeby opracowania całościowego podejścia UE do migracji⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 czerwca 2005 r. w sprawie ochrony mniejszości i polityki walki z dyskryminacją w rozszerzonej Europie⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 27 listopada 2014 r. w sprawie 25. rocznicy przyjęcia Konwencji ONZ o prawach dziecka⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 59 z 2.3.2013, s. 5.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0594.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0062.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 51 E z 22.2.2013, s. 101.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0387.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0173.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2014)0105.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 124 E z 25.5.2006, s. 405.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2014)0070.

Wtorek, 8 września 2015 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 lipca 2013 r. w sprawie programu inwigilacji amerykańskiej Agencji Bezpieczeństwa Narodowego, służb wywiadowczych w różnych państwach członkowskich i wpływu na prywatność obywateli UE ⁽¹⁾, w której zobowiązał Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, aby dogłębnie zbadała tę sprawę, oraz swoją rezolucję z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie realizowanych przez NSA amerykańskich programów nadzoru, organów nadzoru w różnych państwach członkowskich oraz ich wpływu na prawa podstawowe obywateli UE ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 lutego 2015 r. w sprawie raportu Senatu Stanów Zjednoczonych dotyczącego stosowania tortur przez CIA ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 września 2013 r. w sprawie języków europejskich zagrożonych wymarciem oraz różnorodności językowej w Unii Europejskiej ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 listopada 2014 r. w sprawie zasięgnięcia opinii Trybunału Sprawiedliwości na temat zgodności z traktatami Umowy między Kanadą a Unią Europejską w sprawie przekazywania i przetwarzania danych dotyczących przelotu pasażera ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 11 września 2012 r. ⁽⁶⁾ oraz 10 października 2013 r. ⁽⁷⁾ w sprawie rzekomego transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów w krajach europejskich przez CIA,
- uwzględniając swoje rezolucje w sprawie więzienia w zatoce Guantanamo,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie Karty praw podstawowych UE: standardy określające wolność mediów w UE ⁽⁸⁾,
- uwzględniając opinię 2/2013 Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej dotyczącą projektu porozumienia w sprawie przystąpienia Unii Europejskiej do europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności,
- uwzględniając wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 8 kwietnia 2014 r. w sprawach połączonych C-293/12 i C-594/12 (Digital Rights Ireland et Seitlinger e.a.) unieważniający dyrektywę 2006/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie zatrzymywania generowanych lub przetwarzanych danych w związku ze świadczeniem ogólnie dostępnych usług łączności elektronicznej lub udostępnianiem publicznych sieci łączności oraz zmieniającej dyrektywę 2002/58/WE,
- uwzględniając przesłuchania Fransa Timmermansa przed Parlamentem w dniach 7 października 2014 r. i 11 lutego 2015 r.,
- uwzględniając przesłuchanie Dimitrisa Avramopoulou przed Parlamentem w dniu 30 września 2014 r.,
- uwzględniając doroczną konferencję Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej w dniu 10 listopada 2014 r. na temat „Prawa podstawowe a imigracja w EU”, a w szczególności jej dokument tematyczny pt. „Kanały zgodnego z prawem wjazdu do UE dla osób potrzebujących międzynarodowej ochrony: zestaw rozwiązań”,
- uwzględniając działania, sprawozdania roczne i badania Agencji Praw Podstawowych (FRA) i Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (ELGE) oraz zakrojone na szeroką skalę badania ankietowe Agencji w sprawie przestępstw noszących znamiona dyskryminacji i nienawiści wobec Żydów w państwach członkowskich, w sprawie przemocy wobec kobiet w UE i w sprawie doświadczania przez osoby LGBT dyskryminacji, przemocy i szykanowania,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0322.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0230.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0031.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0350.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2014)0058.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 353 E z 3.12.2013, s. 1.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0418.

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0203.

Wtorek, 8 września 2015 r.

- uwzględniając rolę organizacji pozarządowych, które uczestniczą w platformie społeczeństwa obywatelskiego praw podstawowych w ramach Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA Fundamental Rights Platform),
  - uwzględniając sprawozdania i badania organizacji pozarządowych w dziedzinie praw człowieka oraz badania zlecone w tym zakresie przez Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, a w szczególności badanie departamentu tematycznego C dotyczące wpływu kryzysu na prawa podstawowe w państwach członkowskich UE,
  - uwzględniając swoje badania dotyczące wpływu kryzysu na prawa podstawowe w państwach członkowskich UE,
  - uwzględniając zasady odnoszące się do statusu krajowych instytucji powołanych do ochrony i promowania praw człowieka („zasady paryskie”), załączone do rezolucji Zgromadzenia Ogólnego ONZ 48/134,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 lipca 2013 r. w sprawie sytuacji praw podstawowych: standardy i praktyki na Węgrzech (zgodnie z rezolucją Parlamentu Europejskiego z dnia 16 lutego 2012 r.)⁽¹⁾,
  - uwzględniając komunikat Komisji w sprawie strategii skutecznego wprowadzania w życie Karty praw podstawowych przez Unię Europejską (COM(2010)0573) oraz wytyczne operacyjne w sprawie uwzględniania praw podstawowych w ocenach skutków przeprowadzanych przez Komisję (SEC(2011)0567),
  - uwzględniając komunikat Komisji w sprawie nowych ram UE na rzecz umocnienia praworządności (COM(2014)0158) oraz konkluzje Rady z dnia 16 grudnia 2014 r. zatytułowane „Zapewnienie przestrzegania zasad państwa prawa”,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji ze stosowania Karty praw podstawowych UE za 2013 r. (COM(2014)0224) oraz towarzyszące mu dokumenty robocze,
  - uwzględniając „Sprawozdanie na temat Obywatelstwa UE za 2013 r. – Prawa i przyszłość obywateli Unii” (COM(2013)0269),
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji z wdrażania unijnych ram dotyczących krajowych strategii integracji Romów (COM(2014)0209) oraz zalecenie Rady z dnia 9 grudnia 2013 r. w sprawie skutecznych środków integracji Romów w państwach członkowskich,
  - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz opinie Komisji Spraw Konstytucyjnych, Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia oraz Komisji Petycji (A8-0230/2015),
- A. mając na uwadze, że UE została po części utworzona po to, aby nie powtórzyły się dramatyczne skutki II wojny światowej i wynikające z niej prześladowania i represje, jakich dopuścił się reżim nazistowski, oraz aby uniknąć zahamowania lub cofnięcia rozwoju demokracji i zasad państwa prawa dzięki promowaniu, poszanowaniu i ochronie praw człowieka;
- B. mając na uwadze, że przestrzeganie oraz upowszechnianie praw człowieka, podstawowych wolności, demokracji oraz wartości i zasad określonych w traktatach UE, jak również międzynarodowych aktach prawnych dotyczących praw człowieka (Powszechna deklaracja praw człowieka, Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych, Międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych itp.), należą do obowiązków UE i jej państw członkowskich i muszą znajdować się w centrum integracji europejskiej;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0315.

Wtorek, 8 września 2015 r.

- C. mając na uwadze, że prawa te muszą być zagwarantowane każdej osobie przebywającej na terytorium UE, nawet wtedy, gdy dochodzi do nadużycia i przemocy ze strony władz publicznych, niezależnie od ich zasięgu terytorialnego i właściwości;
- D. mając na uwadze, że – w rozumieniu art. 2 TUE – Unia Europejska opiera się na poszanowaniu godności człowieka, wolności, demokracji, równości, praworządności i praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości, wartości wspólnych dla państw członkowskich, których musi przestrzegać UE, a także każde państwo członkowskie we wszystkich strategiach politycznych zarówno w wymiarze wewnętrznym, jak i międzynarodowym; mając na uwadze, że zgodnie z art. 17 TUE Komisja musi zapewnić, aby traktaty te były przestrzegane;
- E. mając na uwadze, że zgodnie z art. 6 TUE Unia Europejska ponosi odpowiedzialność za wspieranie i egzekwowanie przestrzegania praw podstawowych w prowadzeniu własnych działań, abstrahując od kompetencji w danym obszarze; mając na uwadze, że państwa członkowskie zachęca się do postępowania w taki sam sposób;
- F. mając na uwadze, że rewizja traktatów UE jest konieczna do wzmocnienia ochrony demokracji, praworządności i praw podstawowych;
- G. mając na uwadze, że zgodnie z preambułą Traktatu o Unii Europejskiej państwa członkowskie potwierdziły swoje przywiązanie do praw społecznych zdefiniowanych w Europejskiej karcie społecznej; mając na uwadze, że art. 151 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej zawiera również bezpośrednie odniesienie do podstawowych praw społecznych, takich jak prawa określone w Europejskiej karcie społecznej;
- H. mając na uwadze, że wraz z wejściem w życie Traktatu z Lizbony Karta praw podstawowych Unii Europejskiej została w pełni włączona do traktatów, w związku z czym jest prawnie wiążąca dla instytucji, organów i agencji UE, jak również dla państw członkowskich stosujących prawodawstwo UE; mając na uwadze, że prawdziwa kultura poszanowania praw podstawowych musi być rozwijana, upowszechniana i wzmocniana w instytucjach UE, jak również w państwach członkowskich, w szczególności kiedy stosują prawo Unii zarówno w stosunkach wewnętrznych, jak i w relacjach z państwami trzecimi;
- I. mając na uwadze, że w art. 2 i art. 3 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej uznaje się prawo do życia i prawo do integralności danej osoby;
- J. mając na uwadze, że art. 4 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej zakazuje wszelkich form niehumanitarnego lub poniżającego traktowania;
- K. mając na uwadze, że art. 8, 9, 10, 19 i 21 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, jak i orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE, uznają znaczenie podstawowych praw społecznych, podkreślając w ten sposób, że prawa te, a w szczególności prawa do tworzenia związków zawodowych, do strajku, stowarzyszeń i zgromadzeń, muszą być chronione tak, jak inne prawa podstawowe uwzględnione w Karcie;
- L. mając na uwadze, że zgodnie z art. 22 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej „Unia szanuje różnorodność kulturową, religijną i językową”, a art. 21 zabrania dyskryminacji na tle języka lub przynależności do mniejszości narodowej;
- M. mając na uwadze, że art. 33 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej gwarantuje ochronę rodziny pod względem prawnym, gospodarczym i społecznym;
- N. mając na uwadze, że art. 37 i 38 Karty uznają prawo do wysokiego poziomu ochrony środowiska nierozdzielnie związane z wdrażaniem polityki Unii;

Wtorek, 8 września 2015 r.

- O. mając na uwadze, że państwa członkowskie nie mogą obniżać poziomu gwarancji zapisanego we własnych konstytucjach w odniesieniu do określonych praw pod pretekstem, że Karta praw podstawowych Unii Europejskiej lub inne instrumenty prawa UE zapewniają w tej dziedzinie niższy poziom ochrony niż konstytucja;
- P. mając na uwadze, że przyjmuje się, iż władze krajowe (władze sądowe, organy ścigania i administracja) są kluczowymi podmiotami nadającymi konkretny wymiar prawom i swobodom zapisanym w Karcie;
- Q. mając na uwadze, że ustanowienie obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, o którym mowa w tytule V Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, wymaga pełnego poszanowania praw podstawowych przez UE, jak i przez każde państwo członkowskie;
- R. mając na uwadze, że ludzie – obywatele bądź mieszkańcy Unii Europejskiej – są stawiani na pierwszym miejscu w Unii Europejskiej oraz że prawa osobiste, obywatelskie, polityczne, gospodarcze i społeczne przyznane w Karcie nie mają na celu wyłącznie ochrony obywateli europejskich mieszkańców UE przed ewentualnymi ingerencjami, nadużyciami i przemocą, ale również stanowią warunek konieczny dla zagwarantowania im pełnej i niezakłóconej samorealizacji;
- S. mając na uwadze, że praworządność stanowi rdzeń europejskiej liberalnej demokracji i jest jedną z podstawowych zasad UE, wynikającą ze wspólnej tradycji konstytucjonalizmu wszystkich państw członkowskich;
- T. mając na uwadze, że sposób, w jaki praworządność realizowana jest na szczeblu krajowym, odgrywa kluczową rolę w zagwarantowaniu wzajemnego zaufania między państwami członkowskimi i ich systemami prawnymi, w związku z czym doniosłe znaczenie ma ustanowienie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, o której mowa w tytule V Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
- U. mając na uwadze, że przestrzeganie zasad praworządności stanowi warunek konieczny ochrony praw podstawowych i ma szczególne znaczenie w obrębie UE, ponieważ jest także warunkiem koniecznym przestrzegania wszystkich praw i zobowiązań wynikających z traktatów i prawa międzynarodowego;
- V. mając na uwadze, że UE i jej państwa członkowskie biorą udział w całościowym procesie zmierzającym do realizacji nowych celów zrównoważonego rozwoju (MCR), które przypominają, że prawa człowieka są powszechne, niepodzielne i niezbywalne;
- W. mając na uwadze, że wdrażanie owych wartości i zasad musi też bazować na skutecznej kontroli poszanowania praw podstawowych zagwarantowanych w Karcie, przykładowo przy opracowywaniu wniosków ustawodawczych;
- X. mając na uwadze, że UE przeżywa poważny kryzys gospodarczo-finansowy, który w połączeniu z pewnymi środkami, w tym drastycznymi cięciami budżetowymi wprowadzonymi, by przeciwdziałać jego skutkom w niektórych państwach członkowskich, negatywnie wpływa na warunki życia obywateli UE – a tym samym na ich dobrobyt – zwiększając bezrobocie, poziom ubóstwa, nierówności i niepewność zatrudnienia, a także ograniczając dostęp do usług oraz pogarszając ich jakość;
- Y. mając na uwadze, że niemal jedna trzecia petycji otrzymywanych przez Parlament dotyczy domniemanego naruszania praw podstawowych zawartych w Karcie w odniesieniu do takich kwestii jak obywatelstwo, cztery swobody, zatrudnienie, warunki gospodarcze, ochrona środowiska i ochrona konsumentów, wymiar sprawiedliwości, prawa wyborcze i uczestnictwo w procesie demokratycznym, przejrzystość w zakresie podejmowania decyzji, niepełnosprawność i prawa dzieci, dostęp do edukacji i prawa językowe; mając na uwadze, że w niektórych z tych petycji przedstawiono problemy związane z zagadnieniami zdrowotnymi i dostępem do opieki zdrowotnej i służby zdrowia, jak również problemy dotyczące prawa pracy, będące bezpośrednim skutkiem kryzysu gospodarczego; mając na uwadze, że petycje są zazwyczaj najwcześniejszymi wskaźnikami problemów w zakresie praw podstawowych w państwach członkowskich;

Wtorek, 8 września 2015 r.

- Z. mając na uwadze, że podstawą działania Unii Europejskiej jest domniemanie oraz wzajemne zaufanie, że państwa członkowskie przestrzegają zasad demokracji, praworządności i praw podstawowych zapisanych w EKPC i Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, zwłaszcza w kontekście rozwoju przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości oraz zasady wzajemnego uznawania;
- AA. mając na uwadze, że przebywanie na bezrobociu lub życie w biedzie czy w sytuacji marginalizacji społecznej ma znaczący wpływ na dostęp do praw podstawowych i ich stosowanie, a także podkreślając konieczność utrzymania dostępu do podstawowych usług, w szczególności społecznych i finansowych dla tych osób, które znajdują się w trudnej sytuacji;
- AB. mając na uwadze, że w związku z niedawnymi atakami terrorystycznymi na terytorium UE pewne strategie polityczne i środki na rzecz przeciwdziałania terroryzmowi mogą zagrozić prawom podstawowym i swobodom w UE; mając na uwadze, że konieczne jest zapewnienie utrzymania równowagi między ochroną podstawowych wolności i praw a poprawą stanu bezpieczeństwa; mając na uwadze, że Unia Europejska i jej państwa członkowskie mają obowiązek chronić obywateli Europy, jednocześnie dbając o poszanowanie ich podstawowych praw i wolności w ramach opracowywanych i wdrażanych strategii politycznych w dziedzinie bezpieczeństwa; mając na uwadze, że zasady konieczności i proporcjonalności muszą dominować w tej dziedzinie, aby wdrożone rozwiązania polityczne nie naruszały swobód publicznych;
- AC. mając na uwadze, że w bezprecedensowy sposób na Morzu Śródziemnym giną tysiące osób, co wymaga wielkiej odpowiedzialności ze strony UE, by podejmować działania w celu ratowania życia, powstrzymania handlarzy ludźmi i stworzenia możliwości prawnych dla imigrantów oraz wsparcia i ochrony osób ubiegających się o azyl oraz uchodźców;
- AD. mając na uwadze, że w 2014 r. prawie 3 500 migrantów zmarło lub zaginęło, próbując dostać się do Europy, co daje łączną liczbę prawie 30 000 zaginionych i ofiar śmiertelnych w ciągu 20 lat; mając na uwadze, że według Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji szlak migracyjny do Europy stał się dla migrantów najbardziej niebezpiecznym na świecie;
- AE. mając na uwadze, że rocznie składanych jest ok. 1 000 wniosków o udzielenie azylu w związku z okaleczaniem narządów płciowych;
- AF. mając na uwadze, że prawo do azylu jest zagwarantowane w Konwencji genewskiej dotyczącej statusu uchodźców z 1951 r., jak również przez protokół z dnia 31 stycznia 1967 r.;
- AG. mając na uwadze, że przejawy skrajnego nacjonalizmu, rasizmu, ksenofobii i nietolerancji nie zniknęły jeszcze z naszej społeczności; mając na uwadze, że w przeciwieństwie – szczególnie w następstwie niedawnych ataków terrorystycznych – w wielu państwach członkowskich obserwuje się narastanie tych zjawisk, co wywiera negatywny wpływ na tradycyjne mniejszości, a także na nowe społeczności mniejszości narodowych;
- AH. mając na uwadze, że zgodnie z art. 49 TUE każde państwo europejskie szanujące wartości, o których mowa w art. 2 i zobowiązujące się je wspierać, może złożyć wniosek o członkostwo w Unii; mając na uwadze, że zachowanie zgodności z kryteriami kopenhaskimi jest zasadniczym warunkiem wstępnym przystąpienia do UE; mając na uwadze, że spoczywające na krajach kandydujących obowiązki wynikające z kryteriów kopenhaskich należą nie tylko do podstawowych wymogów przedakcesyjnych, ale również muszą nadal być wypełniane po przystąpieniu państwa do UE zgodnie z art. 2 TUE; mając na uwadze, że w świetle powyższego wszystkie państwa członkowskie powinny być oceniane na bieżąco w ramach kontroli stałego przestrzegania przez nie podstawowych wartości UE, takich jak poszanowanie praw podstawowych, instytucji demokratycznych oraz praworządności; mając na uwadze, że należy także wprowadzić stopniowy i korygujący mechanizm, aby uzupełnić lukę dzielącą dialog polityczny i „rozwiązanie radykalne” z art. 7 TUE oraz rozwiązać „kopenhaski dylemat” w ramach obecnych traktatów;

Wtorek, 8 września 2015 r.

- AI. mając na uwadze, że wobec braku wspólnych, czytelnych wskaźników jakiegokolwiek rozważania dotyczące praworządności, demokracji i praw podstawowych w danym państwie członkowskim są stale podważane w świetle motywów politycznych i instytucjonalnych; mając na uwadze, że brak wiążących procedur zbyt często prowadzi do stałej bierności i nieprzestrzegania traktatów i wartości europejskich i to przy współudziale instytucji europejskich;
- AJ. mając na uwadze, że prawo do składania petycji stworzyło ścisłą więź między obywatelami UE a Parlamentem Europejskim; mając na uwadze, że europejska inicjatywa obywatelska wprowadziła nowe bezpośrednie powiązanie między obywatelami a instytucjami UE oraz że może ona wspierać rozwój praw podstawowych i obywatelskich; mając na uwadze, że zgodnie z art. 44 Karty i art. 227 TFUE prawa obywatelskie obejmują prawo do składania petycji, które stanowi dla obywateli narzędzie obrony własnych praw podstawowych;
- AK. mając na uwadze, że kobiety w UE muszą wciąż borykać się z wieloma formami dyskryminacji oraz że zbyt często padają ofiarami agresji i przemocy, w szczególności seksualnej;
- AL. mając na uwadze, że przemoc wobec kobiet jest najbardziej rozpowszechnionym w Unii Europejskiej i na świecie przejawem łamania praw podstawowych; mając na uwadze, że problem ten dotyka wszystkich warstw społecznych, niezależnie od wieku, poziomu wykształcenia, dochodów, pozycji społecznej czy kraju pochodzenia lub zamieszkania, i stanowi główną przeszkodę dla równości kobiet i mężczyzn;
- AM. mając na uwadze, że według wyników badania przeprowadzonego w 2014 r. przez Agencję Praw Podstawowych UE większość kobiet będących ofiarą przemocy nie zgłasza swoich doświadczeń policji;
- AN. mając na uwadze, że prawa i zdrowie reprodukcyjne i seksualne opierają się na podstawowych prawach człowieka oraz że są zasadniczymi elementami godności ludzkiej⁽¹⁾; mając na uwadze, że odmowa wykonania aborcji ratującej życie stanowi poważne naruszenie praw człowieka;
- AO. mając na uwadze, że handel kobietami i dziećmi oraz ich seksualne wykorzystywanie stanowią wyraźne naruszenie praw człowieka i godności ludzkiej, jak również podstawowych zasad prawa i demokracji; mając na uwadze, że obecnie kobiety są najbardziej narażone na te zagrożenia z uwagi na większą niepewność ekonomiczną i większe ryzyko bezrobocia i ubóstwa;
- AP. mając na uwadze, że w prawie europejskim przemoc wobec kobiet nie jest wyraźnie uznana jako przejaw dyskryminacji ze względu na płeć, a jest zdefiniowana jedynie w trzech krajowych systemach prawnych (Hiszpanii, Szwecji i Niemiec), w związku z czym przemoc wobec kobiet nie postrzegana jest jako istotnej kwestii związanej z równouprawnieniem; mając na uwadze, że państwa członkowskie przyjmują w odniesieniu do definiowania przemocy wobec kobiet i przemocy ze względu na płeć podejście doraźne, a definicje zawarte w przepisach krajowych znacząco różnią się od siebie, co oznacza, że porównywanie danych jest niemożliwe;
- AQ. mając na uwadze, że państwa członkowskie nie są wolne od dramatycznego procederu okaleczania narządów płciowych, który może dotyczyć nawet 500 000 ofiar w samej UE, a może jeszcze objąć kolejne 180 000;
- AR. mając na uwadze, że w UE i państwach członkowskich nadal dochodzi do licznych przypadków pogwałcenia praw podstawowych, na co wskazują przykładowo wyroki Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz sprawozdania Komisji Europejskiej, Agencji Praw Podstawowych, organizacji pozarządowych, Rady Europy i ONZ, takich jak naruszenie prawa do wolności zgromadzeń oraz wolności słowa organizacji społeczeństwa obywatelskiego, instytucjonalna dyskryminacja osób LGBTI w postaci zakazu zawierania małżeństw, a także przepisy zakazujące uprawiania propagandy; mając na uwadze ciągle wysoki wskaźnik przestępstw stanowiących przejawy dyskryminacji oraz nienawiści na tle rasowym, ksenofobii, nietolerancji religijnej lub uprzedzeń ze względu na niepełnosprawność,

⁽¹⁾ Program działań Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju art. 7 ust. 2 i 3.

Wtorek, 8 września 2015 r.

orientację seksualną lub tożsamość płciową; mając na uwadze, że reakcje Komisji, Rady i państw członkowskich nie są proporcjonalne do wagi i częstotliwości stwierdzonych pogwałceń;

- AS. mając na uwadze, że społeczności, w których w pełni realizowane i chronione są prawa podstawowe, mają większe szanse na dynamiczny rozwój konkurencyjnej gospodarki;
- AT. mając na uwadze, że Romowie, najlicniejsza mniejszość etniczna w Europie, nadal są ofiarami ostrej dyskryminacji, ataków na tle rasowym, mowy nienawiści, ubóstwa i wykluczenia;
- AU. mając na uwadze, że europejskie działania zewnętrzne oparte są na tych samych zasadach, które leżały u podstaw powstania i rozwoju UE, tj. demokracji, solidarności, godności ludzkiej i wszystkich prawach podstawowych; mając na uwadze, że choć określone wytyczne dotyczące praw człowieka zostały uwzględnione w zewnętrznych strategiach politycznych UE, sytuacja ta nie dotyczy jej strategii wewnętrznych, co może wywołać oskarżenia o stosowanie podwójnych standardów; mając na uwadze, że promowanie przez Unię praw podstawowych w ramach swoich działań zewnętrznych musi koniecznie pociągać za sobą prowadzenie zdecydowanej i systematycznej wewnętrznej polityki nadzoru zgodności z prawami podstawowymi na terytorium samej UE;
- AV. mając na uwadze, że przepisy dotyczące ochrony danych osobowych powinny przestrzegać zasad celowości, konieczności i proporcjonalności, w tym podczas negocjacji i zawierania umów międzynarodowych, jak podkreślił wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 6 kwietnia 2014 r. unieważniający dyrektywę 2006/24/WE i opinie Europejskiego Inspektora Ochrony Danych;
- AW. mając na uwadze, że prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, jak również do ochrony danych osobowych są zapisane w Karcie, co oznacza, że stanowią integralną część prawa pierwotnego UE;
- AX. mając na uwadze, że nowe technologie mogą mieć negatywny wpływ na prawa podstawowe, a w szczególności na prawo do prywatności oraz prawo do ochrony danych osobowych zgodnie z art. 7 i 8 Karty;
- AY. mając na uwadze, że powszechny dostęp do internetu dodatkowo zwiększa możliwości przemocy fizycznej i psychicznej wobec kobiet, w tym uwodzenia za pośrednictwem internetu;
- AZ. mając na uwadze, że szybki rozwój technologii cyfrowej (w tym zwiększający się stopień korzystania z internetu, aplikacji i sieci społecznościowych) wymaga skuteczniejszych zabezpieczeń danych osobowych i prywatności w celu zapewnienia ich poufności i ochrony;
- BA. mając na uwadze, że podstawowe wolności, prawa człowieka i równość szans muszą być zagwarantowane wszystkim obywatelom Unii Europejskiej, w tym osobom należącym do mniejszości narodowych lub językowych;
- BB. mając na uwadze, że według WHO przynajmniej 850 dzieci poniżej 15. roku życia umiera w Europie każdego roku wskutek niewłaściwego traktowania;
- BC. mając na uwadze, że zgodnie z badaniem Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej dotyczącym dyskryminacji i przestępstw z nienawiści wobec osób LGBTI, oprócz przejawów dyskryminacji i przemocy, których ofiarą padają, prawie połowa ankietowanych osób LGBTI „uważa, że język ubliżający środowiskom LGBTI jest rozpowszechniony w świecie polityki w ich kraju zamieszkania”;
- BD. mając na uwadze, że osoby LGBTI padają ofiarą dyskryminacji instytucjonalnej czy to przez zakaz zawierania związków cywilnych, czy przez istnienie ustaw, które zakazują stwierdzenia preferencji seksualnej;

Wtorek, 8 września 2015 r.

- BE. mając na uwadze, że osoby niepełnosprawne padają ofiarami wielu rodzajów dyskryminacji, które stanowią przeszkodę w pełnym korzystaniu przez nie z ich praw podstawowych;
- BF. mając na uwadze, że wskaźnik ubóstwa osób niepełnosprawnych jest o 70 % wyższy od średniej, co jest częściowo spowodowane ograniczonym dostępem do zatrudnienia;
- BG. mając na uwadze, że laickość i neutralność państwa są najlepszą rękojmą niedyskryminowania występujących w nim różnych wspólnot religijnych;
- BH. mając na uwadze, że wolność prasy i swoboda prowadzenia działalności przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego, takie jak organizacje pozarządowe, są elementem podstawowym demokracji, praworządności i praw podstawowych; mając na uwadze, że wolność ta została podważona poprzez przyjęcie ustaw krajowych lub podjęcie bezpośrednich działań przez władze w wielu państwach członkowskich;
- BI. mając na uwadze, że Karta praw podstawowych stwierdza, że osoby w podeszłym wieku mają prawo „do godnego i niezależnego życia oraz do uczestniczenia w życiu społecznym i kulturalnym”;
- BJ. mając na uwadze, że stosowanie wobec osób popełniających przestępstwa kar adekwatnych do popełnionych czynów stanowi z pewnością czynnik zniechęcający dla osób naruszających prawa podstawowe, ale głównym celem pozostaje prewencja (przez działania w obszarze edukacji i kultury), a nie działania po zaistnieniu faktu;
- BK. mając na uwadze, że skuteczność wyspecjalizowanych instytucji, takich jak krajowe instytucje działające w obszarze praw człowieka lub organy ds. równości, jest ważna dla udzielania obywatelom pomocy w egzekwowaniu ich praw podstawowych w zakresie, w jakim państwa członkowskie stosują prawo UE;
- BL. mając na uwadze, że prawo do głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych i wyborach do Parlamentu Europejskiego w państwie zamieszkania przewidziano w art. 39 i 40 Karty; mając na uwadze, że prawo do mobilności nie powinno utrudniać korzystania z prawa wyborczego;
- BM. mając na uwadze słabość reakcji Komisji i państw członkowskich wobec praktyk masowego szpiegowania z wykorzystaniem internetu i sieci telekomunikacyjnych w ramach programu NSA-Prism ujawnionych przez Edwarda Snowdena, obejmujących również państwa europejskie, a także ich nieudolność w egzekwowaniu środków na rzecz ochrony obywateli UE lub osób pochodzących z państw trzecich zamieszkałych w Europie;
1. uważa, że kluczowe znaczenie ma zapewnienie pełnego poszanowania wspólnych wartości europejskich zapisanych w art. 2 TUE oraz w prawodawstwie europejskim i krajowym, a także w politykach publicznych i ich realizacji, przy jednoczesnym poszanowaniu zasady pomocniczości;
  2. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia zgodności wdrażania ogółu prawodawstwa UE, w tym programów dostosowania gospodarczego i finansowego, z Kartą praw podstawowych i Europejską kartą społeczną (art. 151 TFUE);
  3. przypomina o obowiązku przystąpienia do europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, czego wymaga art. 6 TUE; odnotowuje opinię 2/2013 Trybunału Sprawiedliwości UE; apeluje do Komisji i Rady o wdrożenie niezbędnych instrumentów celem zagwarantowania, że wyżej wspomniany obowiązek – zapisany w traktatach – zostanie spełniony bez zbędnej zwłoki; uważa, że należy tego dokonać przy zachowaniu pełnej przejrzystości, ponieważ zapewni to dodatkowy mechanizm podnoszenia poziomu rzeczywistego poszanowania i egzekwowania ochrony obywateli przed naruszaniem ich praw podstawowych, w tym prawa do skutecznego środka prawnego, a także zwiększania odpowiedzialności instytucji europejskich za podejmowane przez nie działania lub za brak działań w odniesieniu do praw podstawowych;

Wtorek, 8 września 2015 r.

4. z zadowoleniem przyjmuje powołanie pierwszego wiceprzewodniczącego Komisji odpowiedzialnego za poszanowanie praworządności i Karty i zauważa jego zaangażowanie na rzecz odpowiedniego stosowania istniejących ram; oczekuje przyjęcia w najbliższym czasie wewnętrznej strategii dotyczącej praw podstawowych w ścisłej współpracy z pozostałymi instytucjami i w konsultacji z licznějšíą reprezentacją społeczeństwa obywatelskiego oraz innymi zainteresowanymi stronami; uważa, że strategia taka powinna opierać się na art. 2, art. 6 i art. 7 TUE oraz powinna być spójna z zasadami i celami wskazanymi w art. 8 i art. 10 TFUE; wyraża ubolewanie z powodu braku woli politycznej do stosowania art. 7 TUE wobec państw członkowskich odpowiedzialnych za naruszenia praw podstawowych jako środka ograniczającego i odstraszającego;

5. podkreśla potrzebę pełnego wykorzystania istniejących mechanizmów i zagwarantowania, by prawa i wartości podstawowe Unii, o których mowa w art. 2 TUE oraz Karcie praw podstawowych, były szanowane, chronione i promowane; podkreśla w związku z tym, że wszystkie obecnie dostępne instrumenty przewidziane w traktatach wymagają pilnego wdrożenia i zastosowania;

6. podkreśla, że należy w pełni wykorzystać istniejące mechanizmy, by w odpowiednio uzasadnionych przypadkach uruchomić obiektywne oceny i dochodzenia oraz wszcząć postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego;

7. podkreśla potrzebę dokonania ewentualnych zmian traktatów w celu dalszego wzmacniania ochrony praw podstawowych w traktatach UE;

8. odnotowuje komunikat Komisji w sprawie nowych ram UE mających na celu wzmocnienie praworządności, która stanowi pierwszą próbę zlikwidowania istniejących luk w zapobieganiu przypadkom naruszenia praw podstawowych i zasad praworządności w państwach członkowskich oraz w rozwiązywaniu takich przypadków; zauważa chęć Komisji do regularnego informowania Parlamentu i Rady o postępach poczynionych na każdym etapie; uważa jednak, że proponowane ramy nie mogą być wystarczającym bądź skutecznym środkiem odstraszającym, jeżeli chodzi o przeciwdziałanie naruszeniom praw podstawowych w państwach członkowskich i rozwiązywanie tych problemów, ponieważ Komisja przedstawiła te ramy w formie niewiążącego komunikatu, który nie precyzuje, kiedy ramy te muszą zostać wdrożone;

9. zwraca się do Komisji o wdrożenie i dalsze udoskonalenie wspomnianych ram w celu:

a) zawarcia ich w strategii wewnętrznej dotyczącej praw podstawowych, ponieważ praworządność stanowi zasadniczy warunek ochrony praw podstawowych w Unii Europejskiej i jej państwach członkowskich;

b) lepszego wykorzystania wiedzy Rady Europy i utworzenia formalnego kanału współpracy w sprawach dotyczących praworządności i praw podstawowych;

c) jasnego określenia kryteriów ich stosowania oraz zapewnienia, by ich aktywne i przejrzyste wdrożenie skutecznie zapobiegało przypadkom pogwałcenia praw podstawowych; określenia przede wszystkim kryteriów „jednoznacznego ryzyka naruszenia” oraz „poważnego i trwałego naruszenia”, w oparciu między innymi o orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka; rozważenia ustanowienia tych kryteriów w taki sposób, by każde naruszenie powodowało automatyczne zastosowanie ram;

d) wszczęcia postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, które może także prowadzić do nałożenia sankcji finansowych zgodnie z art. 260 TFUE, w przypadku stwierdzenia przez Agencję Praw Podstawowych systemowych lub znacznych naruszeń art. 2 TUE;

e) zapewnienia automatycznego uruchomienia procedury zgodnie z art. 7 TUE, w przypadku gdy trzystopniowy proces przewidziany ramami nie przyniósłby rozwiązania, określając, które prawa wynikające z zastosowania prawa traktatowego względem danego państwa członkowskiego, z wyłączeniem prawa do głosu w Radzie, można zawiesić, aby uwzględnić możliwość nałożenia dalszych kar, które zapewniłyby skuteczne funkcjonowanie ram z zachowaniem poszanowania prawa europejskiego i praw podstawowych;

Wtorek, 8 września 2015 r.

- f) określenia, że wszystkie wnioski ustawodawcze, strategie polityczne i działania UE, w tym w sferze gospodarczej i w dziedzinie stosunków zewnętrznych, a także wszystkie finansowane przez UE środki muszą być zgodne z Kartą i muszą zostać poddane ocenom *ex ante* i *ex post* ich wpływu na prawa podstawowe, a także w celu uwzględnienia aktywnego planu działania zapewniającego skuteczne stosowanie obowiązujących standardów i określającego obszary, w których konieczne jest przeprowadzenie reform; w związku z tym uważa, że przy opracowywaniu strategii politycznych i ustawodawstwa Komisja, Rada i Parlament powinny w pełnym zakresie korzystać z zewnętrznych, niezależnych ekspertów Agencji Praw Podstawowych;
- g) rozwijania – we współpracy z Agencją Praw Podstawowych, krajowymi organami działającymi na rzecz praw człowieka oraz przy wsparciu licznych reprezentantów społeczeństwa obywatelskiego – bazy danych, w ramach której gromadzone byłyby i publikowane dane i sprawozdania dotyczące stanu praw podstawowych w UE i w poszczególnych państwach członkowskich;

10. zwraca się do Komisji o zapewnienie, aby wyżej wspomnianej strategii wewnętrznej towarzyszył nowy, jasny i szczegółowy mechanizm, którego solidną podstawą będzie międzynarodowe i europejskie prawo i który będzie obejmował wszystkie wartości chronione art. 2 TUE, w celu zapewnienia spójności ze stosowanymi już w relacjach zewnętrznych UE strategicznymi ramami dotyczącymi praw człowieka i demokracji i obarczenia instytucji europejskich i państw członkowskich odpowiedzialnością za ich działania i przeoczenia w odniesieniu do praw podstawowych; uważa, że mechanizm ten powinien umożliwiać monitorowanie przestrzegania przez wszystkie państwa członkowskie UE praw podstawowych oraz powinien przewidywać systematyczny i zinstytucjonalizowany dialog w przypadku naruszeń praw podstawowych przez jedno lub kilka państw członkowskich; uważa, że w celu pełnego zastosowania postanowień traktatów Komisja powinna:

- a) ustanowić tablicę wyników na podstawie wspólnych i obiektywnych wskaźników umożliwiających mierzenie demokracji, praworządności i praw podstawowych; wskaźniki te powinny odzwierciedlać polityczne kryteria kopenhaskie, które muszą być przestrzegane przez państwa przystępujące, jak również wartości i prawa określone w art. 2 traktatów i Karcie praw podstawowych, a także powinny bazować na obowiązujących standardach; w związku z tym Komisja powinna rozważyć rozszerzenie zakresu tablicy wyników wymiaru sprawiedliwości UE, aby ująć w niej okresową ocenę zgodności z prawami podstawowymi i zasadami praworządności w rozbiciu na poszczególne państwa;
- b) zapewnić stałe monitorowanie przestrzegania zasady praworządności oraz praw podstawowych we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej, oparte na ustanowionych we współpracy z Radą i Parlamentem tablicy wyników i systemie dorocznej oceny państwa oraz bazujące na danych Agencji Praw Podstawowych, Rady Europy i jej Komisji Weneckiej oraz organizacji pozarządowych;
- c) zaproponować w związku z tym przegląd rozporządzenia w sprawie Agencji Praw Podstawowych, aby przyznać jej szersze uprawnienia i zapewnić większe zasoby ludzkie i finansowe, tak by mogła monitorować sytuację w państwach członkowskich i publikować roczne sprawozdanie z kontroli zawierające szczegółową ocenę wyników każdego państwa członkowskiego;
- d) wydać formalne ostrzeżenie, jeżeli na podstawie ustanowionej tablicy wyników i wyżej wspomnianego rocznego sprawozdania z kontroli, wskaźniki wykażą, że państwa członkowskie naruszają zasadę praworządności lub prawa podstawowe; takiemu formalnemu ostrzeżeniu powinno regularnie towarzyszyć uruchomienie zinstytucjonalizowanego dialogu z udziałem – oprócz Komisji i zainteresowanego państwa członkowskiego – Rady, Parlamentu Europejskiego oraz parlamentu zainteresowanego państwa członkowskiego;
- e) przyczynić się do poprawy współpracy z instytucjami i agencjami UE, Radą Europy, Organizacją Narodów Zjednoczonych i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego; zintensyfikować współpracę między instytucjami UE a państwami członkowskimi, w tym między Parlamentem Europejskim a parlamentami krajowymi;

11. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Rada zorganizuje debaty w sprawie praworządności; uważa jednak, że debaty takie nie są najskuteczniejszym sposobem na rozwiązanie ewentualnych przypadków niezgodności z podstawowymi zasadami Unii Europejskiej; wyraża żal, że nie jest ani informowany, ani angażowany w organizację tych debat; apeluje do Rady, aby oparła swoje debaty na wynikach raportów rocznych i tematycznych Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, społeczeństwa obywatelskiego, Rady Europy i jej Komisji Weneckiej, a także innych zaangażowanych podmiotów instytucjonalnych lub pozainstytucjonalnych;

Wtorek, 8 września 2015 r.

12. wzywa Komisję i państwa członkowskie do przeprowadzenia postępowań na podstawie oświadczeń o naruszeniach praw podstawowych gwarantowanych przez Kartę oraz do nadania dalszego biegu sprawom w przypadku, gdy oświadczenia te zostaną potwierdzone; w szczególności wzywa Komisję do wszczęcia postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, jeżeli państwa członkowskie są podejrzane o działanie z naruszeniem tych praw;

13. wzywa Komisję do umieszczenia wyżej na liście priorytetów przygotowania do przyjęcia przez Unię Europejską karty społecznej, podpisanej w Turynie dnia 18 października 1961 r. i następnie zmienionej w Strasbourgu dnia 3 maja 1996 r.

14. wzywa państwa członkowskie do ustanowienia i wzmocnienia instytucji krajowych zajmujących się prawami człowieka, zgodnie z „zasadami paryskimi”, w celu zagwarantowania niezależnego promowania i ochrony praw człowieka na szczeblu krajowym;

15. apeluje o zapewnienie lepszej koordynacji i spójności między działaniami Parlamentu Europejskiego, Rady Europy, Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej i Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn;

16. wyraża zaniepokojenie niekorzystnymi zmianami w zakresie naruszania praw podstawowych w Unii Europejskiej, w szczególności w zakresie imigracji i azylu, dyskryminacji i nietolerancji skierowanych zwłaszcza wobec niektórych społeczności, jak również atakami na organizacje pozarządowe broniące praw tych grup i społeczności i naciskami na nie; stwierdza opór państw członkowskich wobec wymagania przestrzegania tych wolności i praw podstawowych, w szczególności w odniesieniu do Romów, kobiet, osób LGBTI, wnioskujących o azyl, imigrantów i innych słabszych grup społecznych;

17. wzywa Radę do znalezienia płaszczyzny porozumienia w zakresie konkretnej treści zasad i standardów wynikających z praworządności, które różnią się od siebie na szczeblu krajowym, a także do uwzględnienia istniejącej definicji praworządności, podanej przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, jako punktu wyjściowego dla debaty, w tym: legalności, która zakłada przejrzysty, odpowiedzialny, demokratyczny i pluralistyczny proces stanowienia prawa; pewności prawa; zakazu arbitralnego wykorzystywania uprawnień wykonawczych; niezależnych i bezstronnych sądów; skutecznej kontroli sądowej przy poszanowaniu praw podstawowych; a także równości wobec prawa;

18. przypomina, że poszanowanie praworządności jest niezbędnym warunkiem ochrony praw podstawowych oraz że środki bezpieczeństwa nie powinny z nimi kolidować zgodnie z art. 52 Karty; przypomina również, że zgodnie z art. 6 Karty każdy ma prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego;

19. wzywa Komisję, Radę i państwa członkowskie do zapewnienia włączenia od samego początku praw i zasad podstawowych – określonych przede wszystkim w traktatach, Kartie i Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności – w politykę i środki w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego, jak zasugerowano w publikacji Agencji Praw Podstawowych Focus „Włączanie praw podstawowych do programu bezpieczeństwa”; wzywa UE i państwa członkowskie do uwzględnienia środków w zakresie integracji społecznej i niedyskryminacji w przyszłych strategiach bezpieczeństwa wewnętrznego;

20. wzywa Komisję, by przy wsparciu Agencji Praw Podstawowych wzmocniła działania i programy mające na celu zwiększenie świadomości społecznej i wiedzy w zakresie praw podstawowych; tego typu programy powinny mieć na celu budowanie spójności i zaufania między wszystkimi partnerami społecznymi oraz angażowanie organizacji społeczeństwa obywatelskiego, krajowych instytucji zajmujących się prawami człowieka, a także krajowych urzędów ds. równości i przeciwdziałania dyskryminacji;

21. podkreśla, że rola Komisji jako instytucji stojącej na straży traktatów nie ogranicza się do zadbania o to, by prawodawstwo było transponowane przez państwa członkowskie, lecz obejmuje także pełne i prawidłowe stosowanie przepisów, zwłaszcza w celu ochrony podstawowych praw obywateli; ubolewa nad faktycznym ograniczeniem zakresu stosowania Karty spowodowanym nadmiernie restrykcyjną interpretacją jej art. 51, która uniemożliwia egzekwowanie

Wtorek, 8 września 2015 r.

prawa UE; wyraża opinię, że należy dokonać przeglądu takiego podejścia, aby spełnić oczekiwania obywateli UE dotyczące ich praw podstawowych; przypomina, że oczekiwania obywateli wykraczają poza ścisłą interpretację Karty, a celem powinno być uczynienie tych praw możliwie jak najskuteczniejszymi; w tym kontekście ubolewa nad faktem, iż w licznych odpowiedziach na petycje ujawniające możliwe naruszenia praw podstawowych Komisja Europejska wskazuje na brak kompetencji w zakresie poruszonych kwestii; w tych ramach apeluje o ustanowienie mechanizmu monitorowania, systematycznej oceny oraz wydawania zaleceń w celu poprawy ogólnego poziomu przestrzegania wartości podstawowych w państwach członkowskich;

22. przypomina o kluczowym znaczeniu terminowej i prawidłowej transpozycji i wdrożenia prawa UE, zwłaszcza gdy mają one wpływ na prawa podstawowe lub ich rozwój;

Wolność i bezpieczeństwo

Wolność słowa i media

23. przypomina o podstawowym znaczeniu wolności słowa, dostępu do informacji i mediów dla zagwarantowania demokracji i praworządności; stanowczo potępia przemoc i groźby wobec dziennikarzy i mediów, a także naciski na nich, w tym w odniesieniu do ujawniania ich źródeł i informacji o łamaniu praw podstawowych przez rządy i państwa; apeluje, by państwa członkowskie powstrzymały się od stosowania środków ograniczających te swobody; ponawia apel do Komisji o dokonanie przeglądu i zmianę dyrektywy w sprawie usług audiowizualnych zgodnie z jego wytycznymi przedstawionymi w rezolucji z dnia 22 maja 2013 r.;

24. podkreśla, że publiczne, niezależne, wolne, różnorodne i pluralistyczne media tradycyjne i internetowe, a także pracujący dla nich dziennikarze, są podstawowym elementem demokracji; uważa, że własność mediów i zarządzanie nimi nie powinny być skupione w rękach jednego podmiotu; podkreśla w związku z tym, że przejrzystość własności mediów ma zasadnicze znaczenie dla monitorowania inwestycji, które mogłyby mieć wpływ na dostarczane informacje; apeluje o opracowanie adekwatnych i sprawiedliwych zasad gospodarczych w celu zagwarantowania także pluralizmu mediów internetowych; wzywa Komisję do opracowania planu działania w celu zagwarantowania, aby wszystkie media spełniały minimalne normy w zakresie niezależności i jakości;

25. wyraża zaniepokojenie z powodu nasilania się w niektórych państwach członkowskich represji wobec ruchów społecznych i demonstrantów, a także ograniczania wolności zgromadzeń i wolności słowa, zwłaszcza w odniesieniu do niewspółmiernego użycia siły wobec pokojowych demonstrantów, oraz niewielkiej liczby policjantów i postępowań sądowych w tym obszarze; apeluje do państw członkowskich, by chroniły wolności zgromadzeń i nie przyjmowały środków zakłócających lub wręcz delegalizujących korzystanie z wolności i praw podstawowych, takich jak prawo do demonstracji i strajku, prawo do zgromadzeń i zrzeszania się, a także wolność słowa; wyraża głębokie zaniepokojenie w związku z przepisami krajowymi niektórych państw członkowskich wpływającymi na prawa podstawowe w przestrzeni publicznej i ograniczającymi prawo do gromadzenia się; wzywa Komisję do monitorowania, a także rozwiązania problemu poważnego naruszenia praw podstawowych spowodowanego nakładaniem na mocy przepisów krajowych ograniczeń w przestrzeni publicznej ze względów bezpieczeństwa;

26. zauważa, że przypadki ataków terrorystycznych zmusiły UE i jej państwa członkowskie do zintensyfikowania środków na rzecz przeciwdziałania terroryzmowi i radykalizacji postaw; wzywa UE i organy krajowe do przyjęcia takich środków przy pełnym poszanowaniu zasad demokracji, praworządności i praw podstawowych, w szczególności prawa do obrony, domniemania niewinności, prawa do rzetelnego procesu sądowego, prawa do prywatności i ochrony danych osobowych; zwraca się do państw członkowskich i Komisji o dokonanie w pełni przejrzystej oceny zgodności z art. 2 TUE i Kartą wszystkich projektów lub propozycji krajowych aktów prawnych o charakterze wykonawczym i ustawodawczym w zakresie zwalczania terroryzmu;

27. uznaje, że powszechny charakter transgranicznej cyberprzestępczości i cyberterroryzmu budzi duże zaniepokojenie i stanowi poważne wyzwanie dla ochrony praw podstawowych w środowisku internetowym; uważa, że kwestią kluczową jest, aby Unia opracowała specjalistyczną ekspertyzę w dziedzinie bezpieczeństwa cybernetycznego w celu wzmocnienia poszanowania art. 7 i 8 Karty w cyberprzestrzeni;

Wtorek, 8 września 2015 r.

28. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie Senatu Stanów Zjednoczonych w sprawie programów zatrzymań i przesłuchań przez CIA; wzywa państwa członkowskie, aby nie tolerowały tortur ani żadnej innej formy niehumanitarnego traktowania i poniżania na swoim terytorium; ponawia apel do państw członkowskich o pociągnięcie do odpowiedzialności winnych naruszeń praw podstawowych w kontekście transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów w krajach europejskich przez CIA; wzywa państwa członkowskie do przeprowadzenia jawnych i przejrzystych dochodzeń, aby poznać prawdę na temat wykorzystania ich terytoriów i przestrzeni powietrznej, a także do zaoferowania Parlamentowi Europejskiemu pełnej współpracy w jego śledztwie w tej sprawie, które ostatnio zostało wznowione, a także w jego dalszych działaniach w tym zakresie; wzywa do ochrony osób ujawniających takie naruszenia, w tym dziennikarzy i demaskatorów;

29. wyraża zaniepokojenie z powodu powtarzających się doniesień w sprawie rzekomych naruszeń praw podstawowych UE, a zwłaszcza unijnych przepisów dotyczących ochrony danych, w związku z działaniami służb wywiadowczych państw członkowskich i państw trzecich, które pozwalają na zatrzymywanie i dostęp do danych w komunikacji elektronicznej obywateli UE; zdecydowanie potępia ujawnione działania w zakresie masowego monitorowania prowadzone od 2013 r. i ubolewa nad faktem, że nadal są one kontynuowane; apeluje o wyjaśnienie tych działań, a w szczególności obecnego zaangażowania niektórych państw członkowskich; apeluje do Komisji i państw członkowskich o pełne uwzględnienie wymogów i zaleceń określonych w swojej rezolucji z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie realizowanych przez NSA amerykańskich programów nadzoru, organów nadzoru w różnych państwach członkowskich, a także ich wpływu na prawa podstawowe obywateli UE oraz na współpracę transatlantycką w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych; zwraca się do państw członkowskich o zapewnienie, aby działania ich służb wywiadu były zgodne ze zobowiązaniami w dziedzinie praw podstawowych i podlegały nadzorowi parlamentarnemu i kontroli sądowej;

30. wyraża zaniepokojenie w związku z przyjęciem przez państwa członkowskie krajowego ustawodawstwa zezwalającego na nieograniczony nadzór i przypomina o potrzebie zapewnienia instrumentów bezpieczeństwa, które są ukierunkowane, absolutnie niezbędne i proporcjonalne w społeczeństwie demokratycznym; ponawia swój apel do Unii Europejskiej i jej państw członkowskich o wdrożenie systemu ochrony osób zgłaszających przypadki naruszenia;

31. jest zaniepokojony, że obywatele nie są w pełni świadomi swoich praw w dziedzinie ochrony danych i prywatności oraz dostępnych mechanizmów sądowych procedur odwoławczych; podkreśla w związku z tym rolę krajowych organów ochrony danych w promowaniu i popularyzowaniu tych praw; uważa, że zasadnicze znaczenie ma zaznajomienie obywateli, a w szczególności dzieci, z zagadnieniami ochrony danych osobowych, w tym w cyberprzestrzeni, oraz zagrożeniami, na jakie są narażeni; wzywa państwa członkowskie do prowadzenia działań uświadamiających, przede wszystkim w szkołach; podkreśla, że w związku z szybkim rozwojem technologii oraz rosnącą liczbą ataków cybernetycznych konieczne jest zwrócenie szczególnej uwagi na ochronę danych osobowych w internecie ze zdecydowanym naciskiem na bezpieczeństwo przetwarzania i przechowywania; podkreśla, że choć prawo do bycia zapomnianym nie ma charakteru bezwzględny i należy je rozpatrywać w kontekście innych praw podstawowych, obywatele muszą mieć prawo do korygowania swoich danych osobowych w internecie; podkreśla swoje ogromne zaniepokojenie wobec trudności, z jakimi boryka się większość internautów, aby ich prawa w otoczeniu cyfrowym były przestrzegane; apeluje do Rady, by poczyniła szybkie postępy w sprawie pakietu dotyczącego ochrony danych osobowych, aby zapewnić wysoki poziom ochrony danych osobowych w całej Unii;

32. przypomina, że państwa członkowskie muszą dopilnować, aby ich służby wywiadowcze działały w sposób zgodny z prawem oraz w pełni przestrzegały traktatów i Karty; wzywa w związku z tym państwa członkowskie do zagwarantowania, aby przepisy krajowe zezwalały na gromadzenie i analizowanie danych osobowych (w tym tzw. metadanych) wyłącznie za zgodą osoby, do której należą, lub na mocy nakazu sądowego wydanego na podstawie uzasadnionego podejrzenia, że dana osoba jest zaangażowana w działalność przestępczą;

33. podkreśla, że niezgodne z prawem gromadzenie i przetwarzanie danych powinno być karane w taki sam sposób, jak naruszenie tradycyjnej poufności korespondencji; nalega, aby stanowczo zakazać tworzenia programów typu backdoor bądź innych technik mających na celu osłabienie lub obejście środków bezpieczeństwa lub wykorzystanie ich słabości;

34. potępia naciski ze strony podmiotów zarówno publicznych, jak i prywatnych na prywatne przedsiębiorstwa, aby uzyskać dostęp do danych dotyczących internautów, aby kontrolować treści internetowe lub podważać zasadę neutralności sieci;

Wtorek, 8 września 2015 r.

35. podkreśla, że ochrona praw podstawowych w dzisiejszym społeczeństwie informacyjnym jest kluczową kwestią dla UE, ponieważ coraz powszechniejsze wykorzystywanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych (ICT) stwarza nowe zagrożenia dla praw podstawowych w cyberprzestrzeni, których ochrona powinna zostać wzmocniona przez zapewnienie ich promocji i ochrony w internecie w taki sam sposób i w takim samym zakresie, jak w świecie rzeczywistym;
36. wzywa Komisję do intensywnego monitorowania wdrażania istniejących przepisów UE w tej dziedzinie i uważa, że państwa członkowskie powinny stosować przepisy prawa karnego w praktyce przez skuteczne prowadzenie dochodzeń i ściganie, aby zapewnić poszanowanie praw podstawowych ofiar;
37. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wykazania najwyższej czujności w odniesieniu do wpływu, jaki niektóre nowe technologie, takie jak drony, mogą mieć na prawa podstawowe obywateli, a w ujęciu bardziej szczegółowym na prawo do prywatności i ochrony danych osobowych;
38. podkreśla, że kluczową rolę w zapobieganiu radykalizacji oraz wzrostowi nietolerancji i ekstremizmu wśród osób młodych odgrywa edukacja;
39. ubolewa nad aktami dyskryminacji, a nawet przemocy, popełnianymi przez służby policyjne niektórych państw członkowskich w stosunku do grup mniejszościowych, takich jak migranci, Romowie, osoby LGBTI czy też osoby niepełnosprawne; wzywa państwa członkowskie do zbadania tych spraw i ukarania sprawców; uważa, że siły policyjne powinny być bardziej uświadomione i lepiej przeszkolone w dziedzinie dyskryminacji i przemocy, których ofiarami są te mniejszości; wzywa państwa członkowskie do przywrócenia wśród mniejszości zaufania do służb policyjnych i do zachęcania ich do zgłaszania zdarzeń; wzywa również władze państw członkowskich do zwalczania dyskryminacyjnego profilowania etnicznego prowadzonego przez niektóre służby policyjne;

Wolność wyznania i sumienia

40. powołuje się na art. 10 Karty, który chroni wolność myśli, sumienia i religii, w tym swobodę praktykowania wybranej przez siebie religii i zmiany religii lub wyznania; uważa, że dotyczy to również swobody osób niewierzących; potępia wszelkie formy dyskryminacji lub nietolerancji oraz wzywa do zakazu wszelkich form dyskryminacji z tych powodów; ubolewa w związku z tym nad niedawnymi przypadkami dyskryminacji i przemocy na tle antysemitycznym i antyislamskim; wzywa państwa członkowskie, w tym władze regionalne, do ochrony wszelkimi dostępnymi środkami wolności wyznania lub światopoglądu, do promowania tolerancji i dialogu międzykulturowego poprzez skuteczne kształtowanie polityki, a w razie potrzeby do wzmacniania polityki zwalczania dyskryminacji; przypomina, że neutralne i świeckie państwo odgrywa zasadniczą rolę jako tarcza chroniąca przed dyskryminacją jednej ze wspólnot religijnych, ateistycznych lub agnostycznych, gwarantując równe traktowanie wszystkich wyznań i światopoglądów; wyraża obawy w związku ze stosowaniem w Unii Europejskiej przepisów zakazujących bluźnierstwa i obrazy uczuć religijnych, które mogą mieć wpływ na wolność wypowiedzi, oraz wzywa państwa członkowskie do ich uchylenia; zdecydowanie potępia ataki skierowane przeciwko miejscom kultu i wzywa państwa członkowskie, aby przestępstwa te nie pozostały bez kary;
41. wzywa do poszanowania wolności wyznania lub światopoglądu w okupowanej części Cypru, gdzie ponad 500 zabytków religijnych i kulturowych jest zagrożonych ruiną;
42. niepokoi się rozwojem antysemityzmu w Europie i rozpowszechnianiem wypowiedzi zaprzeczających Holocaustowi lub relatywizujących go; jest poważnie zaniepokojony faktem, że wielu członków wspólnoty żydowskiej rozważa opuszczenie Europy ze względu na rozwój nastrojów antysemitycznych, aktów dyskryminacji i przemocy wobec wspólnoty żydowskiej;
43. jest poważnie zaniepokojony rozwojem islamofobii, wzrostem liczby ataków na muzułmańskie miejsca kultu oraz licznymi przypadkami mylnego łączenia religii muzułmańskiej z fanatyzmem religijnym praktykowanym przez bardzo niewielką mniejszość wyznawców; ubolewa nad aktami dyskryminacji i przemocy, których ofiarami są członkowie wspólnoty muzułmańskiej; wzywa państwa członkowskie do systematycznego potępienia tych aktów i do stosowania w odniesieniu do nich zasady „zerowej tolerancji”;

Wtorek, 8 września 2015 r.

Równość i niedyskryminacja

44. zdecydowanie ubolewa nad faktem, że Rada nadal nie przyjęła wniosku z 2008 r. dotyczącego dyrektywy w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania osób bez względu na wyznanie lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną; przyjmuje z zadowoleniem priorytetowe traktowanie tej dyrektywy przez Komisję; ponownie wystosowuje apel do Rady o jak najszybsze przyjęcie wniosku;

45. przypomina, że pluralizm, niedyskryminacja i tolerancja są jednymi z podstawowych wartości Unii, zgodnie z art. 2 TUE; uważa, że tylko polityka promowania zarówno formalnej, jak i rzeczywistej równości oraz zwalczania wszelkich form uprzedzeń i dyskryminacji może przyczynić się do spójności społecznej, obalając wszelkie formy uprzedzenia szkodzące integracji społecznej; ubolewa, że nawet dziś w UE zachodzą przypadki dyskryminacji, marginalizacji, a nawet przemocy i nadużyć ze względu w szczególności na płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, wszelkie poglądy, w tym polityczne, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną;

46. jest zdania, że Unia i państwa członkowskie powinny wzmocnić działania na walki z dyskryminacją i ochrony różnorodności kulturowej, religijnej i językowej, oraz wspierać środki ku wzmocnieniu równości mężczyzn i kobiet, praw dziecka, praw osób starszych, jak również praw osób niepełnosprawnych, praw osób LGBTI i osób należących do mniejszości narodowych; wzywa UE i państwa członkowskie do uwzględnienia różnych rodzajów dyskryminacji do polityki równości;

47. potępia wszelkie formy przemocy i dyskryminacji na terytorium Unii Europejskiej oraz wyraża zaniepokojenie zwiększeniem ich liczby; wzywa Komisję i państwa członkowskie do przyjęcia konkretnych zobowiązań politycznych dotyczących zwalczania wszelkich form rasizmu, w tym antysemityzmu, islamofobii, afrofonii i antycygańskości;

48. wzywa Komisję i Radę do uznania potrzeby wiarygodnych i porównywalnych danych na temat równości w celu zmierzenia dyskryminacji klasyfikowanych w zależności od przyczyny, aby świadomie kształtować politykę, oceniać wdrożenie unijnego ustawodawstwa w sprawie zwalczania dyskryminacji oraz lepiej je egzekwować; wzywa Komisję zarówno do określenia spójnych norm gromadzenia danych dotyczących równości na podstawie samoidentyfikacji, standardów ochrony danych UE jak i konsultacji ze stosownymi społecznościami; wzywa państwa członkowskie do gromadzenia danych dotyczących wszystkich przyczyn dyskryminacji;

49. wzywa UE do przyjęcia dyrektywy potępiającej dyskryminację ze względu na płeć i zwalczającej uprzedzenia i stereotypy związane z płcią w edukacji i środkach przekazu;

Wspieranie mniejszości

50. wzywa do zapewnienia większej spójności w Unii Europejskiej w obszarze ochrony mniejszości; jest głęboko przekonany, że wszystkie państwa członkowskie oraz kraje kandydujące powinny podlegać tym samym zasadom i kryteriom, aby zapobiegać stosowaniu podwójnych standardów; wzywa w związku z tym do ustanowienia skutecznego mechanizmu monitorowania i zapewniania poszanowania praw podstawowych mniejszości wszelkiego rodzaju w krajach kandydujących oraz w państwach członkowskich UE;

51. podkreśla, że Unia Europejska musi być obszarem, gdzie panuje poszanowanie różnorodności etnicznej, kulturowej i językowej; zachęca instytucje UE do opracowania kompleksowego unijnego systemu ochrony mniejszości narodowych, etnicznych i językowych, aby zapewnić ich równe traktowanie, przy uwzględnieniu odpowiednich międzynarodowych norm prawnych i istniejących dobrych praktyk, oraz apeluje do państw członkowskich o zapewnienie rzeczywistej równości tych mniejszości, szczególnie w sferze języka, edukacji i kultury; zachęca te państwa członkowskie, które jeszcze tego nie uczyniły, do ratyfikowania i skutecznego wdrożenia konwencji ramowej o ochronie mniejszości narodowych; przypomina również o potrzebie wdrożenia zasad opracowanych w ramach OBWE;

Wtorek, 8 września 2015 r.

52. potępia wszelkie formy dyskryminacji ze względu na używanie języka i wzywa te państwa członkowskie, które jeszcze tego nie uczyniły, do ratyfikowania i skutecznego wdrożenia europejskiej karty języków regionalnych lub mniejszościowych; wzywa państwa członkowskie i Komisję do podjęcia wszelkich koniecznych działań mających na celu wyeliminowanie nieproporcjonalnych barier administracyjnych i ustawodawczych, które mogą ograniczać różnorodność językową na poziomie europejskim lub krajowym;

53. podkreśla, że zasady godności ludzkiej, równości wobec prawa i zakazu dyskryminacji na jakimkolwiek tle są podstawą państwa prawa; wzywa państwa członkowskie do przyjęcia krajowych ram prawnych w celu zajęcia się wszelkimi formami dyskryminacji i zagwarantowania skutecznego wdrożenia istniejących unijnych ram prawnych;

Sytuacja Romów

54. ubolewa nad narastającymi w Unii Europejskiej nastrojami antyromskimi i wyraża zaniepokojenie sytuacją Romów w UE i licznymi, niezgodnymi z prawami podstawowymi i prawem UE przypadkami prześladowań, przemocy, stygmatyzacji, dyskryminacji i wydaleń; wzywa Komisję do kontynuacji działań przeciwko tym państwom członkowskim, które umożliwiają zinstytucjonalizowaną dyskryminację i segregację; ponownie apeluje do państw członkowskich o skuteczne wdrożenie strategii, aby wspierać rzeczywiste włączenie, a także o podejmowanie wzmocnionych i właściwych działań na rzecz integracji, szczególnie w dziedzinie praw podstawowych, kształcenia, zatrudnienia, mieszkalnictwa, opieki zdrowotnej, a także na rzecz walki z przemocą, nawoływaniem do nienawiści i dyskryminacją Romów, zgodnie z zaleceniem Rady z dnia 9 grudnia 2013 r. w sprawie skutecznych środków integracji Romów w państwach członkowskich;

55. podkreśla znaczenie prawidłowego wdrożenia krajowych strategii integracji Romów przez opracowanie zintegrowanych zasad i zaangażowanie władz lokalnych, instytucji pozarządowych i społeczności Romów w obecnie prowadzony dialog; wzywa Komisję do zapewnienia monitorowania tych postępów i lepszej koordynacji wdrażania; wzywa państwa członkowskie do współpracy z przedstawicielami ludności romskiej w zakresie zarządzania projektami mającymi wpływ na ich społeczności, ich monitorowania i oceny, z wykorzystaniem dostępnych funduszy, w tym funduszy UE, przy równoczesnym ścisłym monitorowaniu przestrzegania praw podstawowych ludności romskiej, w tym swobody przemieszania się, zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich;

56. wyraża ubolewanie z powodu istniejącej dyskryminacji Romów w krajowych systemach kształcenia i na rynku pracy; podkreśla zwiększone narażenie romskich kobiet i dzieci na liczne i jednoczesne naruszenia ich praw podstawowych; przypomina o znaczeniu ochrony i propagowania równego dostępu dzieci romskich do wszystkich praw;

57. apeluje do państw członkowskich o wprowadzenie niezbędnych zmian ustawodawczych w odniesieniu do sterylizacji oraz o udzielanie – zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka – rekompensaty finansowej ofiarom przymusowej sterylizacji, której poddawane były kobiety romskie i kobiety niepełnosprawne psychicznie;

Przemoc wobec kobiet oraz równość kobiet i mężczyzn

58. wzywa UE i państwa członkowskie do zwalczania i ścigania wszelkich przejawów przemocy i dyskryminacji przeciwko kobietom; wzywa państwa członkowskie w szczególności do podejmowania efektywnych działań w związku ze skutkami przemocy domowej i wszelkimi formami wykorzystywania seksualnego, w tym w odniesieniu do dzieci uchodźców i imigrantów, i przymusowych małżeństw;

59. wyraża obawy z powodu skali i form przemocy wobec kobiet w UE, co zostało udokumentowane w unijnym badaniu FRA, zgodnie z którym jedna na trzy kobiety doświadczyła fizycznej lub seksualnej przemocy od 15 roku życia oraz szacunkowo 3,7 milionów kobiet w UE doświadcza przemocy seksualnej w okresie jednego roku; dlatego wzywa Komisję i państwa członkowskie do przeglądu obowiązujących przepisów oraz do utrzymania kwestii przemocy wobec kobiet na ważnym miejscu w programie działań, ponieważ przemoc związana z płcią nie powinna być tolerowana; wzywa Komisję, aby zachęcała państwa członkowskie do ratyfikacji konwencji stambulskiej oraz do rozpoczęcia procedury jak najszybszego przystąpienia Unii do tej konwencji; podkreśla, że natychmiastowe przystąpienie wszystkich państw członkowskich do konwencji stambulskiej znacząco przyczyni się do realizacji zintegrowanej polityki i promowania międzynarodowej współpracy w zakresie zwalczania wszelkich form przemocy wobec kobiet, w tym molestowania seksualnego online i offline;

Wtorek, 8 września 2015 r.

60. wzywa państwa członkowskie do utworzenia sieci ośrodków oferujących pomoc i schronienie dla kobiet będących ofiarami handlu ludźmi i prostytucji, w których będzie zapewnione wsparcie psychologiczne, medyczne, socjalne i prawne oraz zachęcanie do znajdowania stabilnych miejsc pracy i związanych z nimi uprawnień;

61. wyraża głębokie zaniepokojenie utrzymującymi się praktykami okaleczania żeńskich narządów płciowych, które stanowią poważny przejaw przemocy wobec kobiet i dziewcząt, a zarazem niedopuszczalne naruszenie ich prawa do integralności fizycznej; wzywa Unię i państwa członkowskie do zachowania najwyższej czujności w odniesieniu do tych praktyk na swoim terytorium oraz do jak najszybszego położenia im kresu; w szczególności apeluje do państw członkowskich o stosowanie stanowczego i odstraszającego podejścia, polegającego na szkoleniu ludzi pracujących z migrantami oraz na skutecznym i systematycznym ściganiu i karaniu sprawców tych okaleczeń, wobec których należy stosować zasadę zerowej tolerancji; podkreśla, że powinno to iść w parze z informowaniem i kampaniami uświadamiającymi skierowanymi do odnośnych grup; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w prawodawstwie UE dotyczącym azylu ofiary okaleczania narządów płciowych uznaje się za osoby wymagające szczególnego traktowania, a okaleczanie narządów płciowych zalicza się do kryteriów uwzględnianych przy udzielaniu azylu;

62. wzywa Komisję do zapewnienia ciągłości gromadzenia danych na temat występowania i charakteru przemocy wobec kobiet jako podstawy konsekwentnej polityki zapobiegania przemocy i zaspokajania potrzeb ofiar, w tym do dokonania oceny wdrożenia dyrektywy UE w sprawie ofiar (2012/29/UE) i organizowania kampanii informacyjnych przeciwko molestowaniu seksualnemu; jest zdania, że gromadzenie danych powinno opierać się na pierwszym unijnym badaniu przeprowadzonym przez FRA oraz współpracy pomiędzy Komisją (w tym Eurostatem), FRA oraz Europejskim Instytutem ds. Równości Kobiet i Mężczyzn; ponawia wniosek skierowany do Komisji w związku z zaleceniami rezolucji z dnia 25 lutego 2014 r. w sprawie walki z przemocą wobec kobiet o złożenie wniosku dotyczącego aktu prawnego ustanawiającego środki na rzecz promowania i wspierania działań państw członkowskich w obszarze zapobiegania przemocy wobec kobiet i dziewcząt, w tym okaleczaniu żeńskich narządów płciowych; wzywa Komisję do ustanowienia roku 2016 rokiem zwalczania przemocy wobec kobiet i dziewcząt;

63. wzywa UE i państwa członkowskie do zwalczania i ścigania wszelkich form przemocy wobec kobiet; wzywa Komisję do wystąpienia z inicjatywą ustawodawczą mającą na celu zakazanie przemocy wobec kobiet w UE;

64. zwraca się do Komisji o podniesienie poziomu świadomości w celu pobudzenia do tworzenia kultury szacunku i tolerancji z myślą o położeniu kresu wszelkim przejawom dyskryminacji kobiet; ponadto wzywa państwa członkowskie do zagwarantowania wdrożenia krajowych strategii dotyczących poszanowania i ochrony zdrowia płciowego i reprodukcyjnego kobiet, a także ich praw w tej dziedzinie; podkreśla rolę Unii w uwrażliwianiu i wspieraniu najlepszych praktyk w tej dziedzinie, ponieważ zdrowie jest podstawowym prawem człowieka niezbędnym do korzystania z innych praw człowieka;

65. jest zaniepokojony niewystarczającą reprezentacją kobiet w procesie podejmowania decyzji, w przedsiębiorstwach i ich zarządach, w sferach naukowych i politycznych, zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym (duże przedsiębiorstwa, wybory krajowe i europejskie), ale przede wszystkim na poziomie lokalnym; domaga się wspierania kobiet w ich rozwoju zawodowym oraz w podejmowanych przez nie wysiłkach mających na celu obejmowanie funkcji kierowniczych i zwraca się do instytucji europejskich o baczniejsze zwrócenie uwagi na fakt, że kobiety stanowią zaledwie 17,8 % członków zarządów największych publicznych spółek notowanych na giełdzie;

66. wzywa do odblokowania w Radzie prac nad dyrektywą o urloпах macierzyńskich – prawodawstwa, które zapewni rzeczywistą i zauważalną w praktyce równość mężczyzn i kobiet oraz dążenie do harmonizacji na szczeblu UE;

67. zauważa, że ponad połowa wszystkich studentów studiów podyplomowych to kobiety oraz że te dane nie znajdują odzwierciedlenia na rynku pracy, zwłaszcza na wyższych stanowiskach kierowniczych; wzywa państwa członkowskie i Komisję do podjęcia wszelkich niezbędnych kroków dla zapewnienia równego udziału kobiet i mężczyzn na rynku pracy oraz dla wsparcia kobiet w obejmowaniu stanowisk wyższego szczebla, a zwłaszcza wzywa do jak najszybszego osiągnięcia porozumienia w sprawie projektu dyrektywy dotyczącej poprawy równowagi kobiet i mężczyzn wśród dyrektorów

Wtorek, 8 września 2015 r.

niewykonawczych w spółkach notowanych na giełdzie oraz powiązanych środków; wyraża ubolewanie wobec faktu, że w Unii Europejskiej dochód uzyskiwany przez kobiety za wykonywanie tej samej pracy jest nadal średnio o 16 % niższy od dochodu uzyskiwanego przez mężczyzn; w związku z tym wzywa UE do kontynuowania prac nad zapewnieniem równości między kobietami a mężczyznami pod względem wynagrodzeń zgodnie z art. 157 TFUE, emerytur i uczestnictwa w rynku pracy, w tym zajmowania wysokich stanowisk kierowniczych; uważa, że te działania powinny pomóc w zwalczaniu ubóstwa i zapewnieniu, że Europa w pełni wykorzystuje wszystkie dostępne talenty; ubolewa, że stopa bezrobocia wśród kobiet wciąż jest znacznie wyższa niż wśród mężczyzn, i podkreśla, że niezależność finansowa kobiet musi stać się elementem walki z ubóstwem;

68. wzywa Komisję do wzmożonego monitorowania przestrzegania zasady równości kobiet i mężczyzn w prawodawstwie europejskim; wzywa państwa członkowskie do poddania podobnej analizie ich prawa krajowego;

69. uznaje, że prawa i zdrowie reprodukcyjne i seksualne należą do praw podstawowych i stanowią zasadniczy element godności ludzkiej, równości płci i samostanowienia; wzywa Komisję, aby prawa i zdrowie reprodukcyjne i seksualne zostały uwzględnione – jako podstawowe prawa człowieka – w kolejnej unijnej strategii zdrowia w celu zapewnienia spójności między wewnętrzną i zewnętrzną polityką Unii w dziedzinie praw podstawowych, do czego Parlament wezwał w dniu 10 marca 2015 r.;

70. uznaje, że odmowa dokonania aborcji w celu ratowania życia stanowi poważne naruszenie praw podstawowych;

71. apeluje do państw członkowskich, w powiązaniu z Komisją, o uznanie prawa do dostępu do bezpiecznych i nowoczesnych środków antykoncepcyjnych oraz edukacji seksualnej w szkołach; wzywa Komisję do uzupełnienia polityki poszczególnych krajów w celu poprawy zdrowia publicznego i do przekazywania Parlamentowi pełnych informacji;

Prawa dzieci

72. stanowczo potępia wszelkie formy przemocy wobec dzieci i ich złe traktowanie; wzywa państwa członkowskie, jako państwa strony konwencji ONZ o prawach dziecka, do podjęcia odpowiednich działań w celu ochrony dzieci przed wszelkimi formami przemocy fizycznej i psychicznej, w tym przed nadużyciami fizycznymi i seksualnymi, przymusowymi małżeństwami, pracą dzieci i wykorzystywaniem seksualnym;

73. stanowczo potępia wykorzystywanie seksualne dzieci, a w szczególności rozwój zjawiska pornografii dziecięcej w internecie; wzywa Unię i jej państwa członkowskie do połączenia wysiłków w celu zwalczania tego rodzaju poważnych naruszeń praw dziecka i do należytego uwzględnienia wniosków Parlamentu przedstawionych w jego rezolucji z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie zwalczania pornografii dziecięcej w internecie⁽¹⁾; ponownie zwraca się do państw członkowskich, które jeszcze tego nie dokonały, o transpozycję dyrektywy w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej; wzywa również Unię i państwa członkowskie, które jeszcze tego nie dokonały, do ratyfikacji Konwencji Rady Europy o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystywaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych;

74. wzywa państwa członkowskie do wdrożenia dyrektywy 2011/93/UE w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej oraz do zwiększenia zdolności prawnej, możliwości technicznych i zasobów finansowych organów ścigania w celu zacieśnienia współpracy, m. in. z Europolem, aby skuteczniej rozpracowywać i rozбивać siatki osób dopuszczających się przestępstw seksualnych na dzieciach i jednocześnie stawiać na pierwszym miejscu prawa i bezpieczeństwo dzieci, które padły ofiarą tych przestępstw;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0070.

Wtorek, 8 września 2015 r.

75. podkreśla rolę, jaką odgrywają specjaliści zajmujący się dziećmi, tacy jak nauczyciele, pracownicy dydaktyczni i pediatrzy, w wykrywaniu oznak przemocy fizycznej i psychicznej wobec dzieci, w tym cyberprzemocy; apeluje do państw członkowskich o to, aby takich specjalistów uświadamiać i szkolić w tej dziedzinie; wzywa również państwa członkowskie do uruchomienia numerów telefonicznych, gdzie dzieci będą mogły zgłaszać wszystkie akty znęcania się, przemocy seksualnej, zastraszania lub napastowania, których ofiarami padają;

76. uważa, że należy odpowiednio chronić dane osobowe dzieci w internecie oraz informować dzieci w zrozumiały dla nich sposób o zagrożeniach i konsekwencjach wykorzystywania w internecie ich danych; wzywa państwa członkowskie do prowadzenia działań uświadamiających, przede wszystkim w szkołach; podkreśla, że profilowanie dzieci w internecie powinno być zabronione;

77. potępia wszelkie formy dyskryminacji dzieci i wzywa Komisję oraz państwa członkowskie do podjęcia wspólnych działań w celu eliminacji dyskryminacji wobec dzieci; w szczególności apeluje do państw członkowskich i Komisji, aby priorytetowo traktowały kwestie dotyczące dzieci przy programowaniu i realizacji polityki regionalnej i polityki spójności;

78. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia skutecznego dostępu do wymiaru sprawiedliwości wszystkim dzieciom występującym jako podejrzani, sprawcy, ofiary lub strony w postępowaniu; potwierdza znaczenie wzmocnienia zabezpieczeń proceduralnych dla dzieci w postępowaniu karnym, w szczególności w kontekście trwających dyskusji na temat dyrektywy dotyczącej specjalnych zabezpieczeń dla dzieci podejrzewanych i oskarżonych w postępowaniu karnym;

79. wyraża niepokój z powodu wzrostu liczby transgranicznych przypadków uprowadzenia dziecka przez jednego z rodziców; podkreśla rolę mediatora, jaką pełni Parlament Europejski w odniesieniu do dzieci będących ofiarami transgranicznego uprowadzenia dziecka przez jednego z rodziców; podkreśla znaczenie wspólnego podejścia UE do poszukiwań zaginionych dzieci na terenie Unii Europejskiej; wzywa państwa członkowskie do zacieśnienia współpracy policyjnej i sądowej w sprawach transgranicznych dotyczących zaginionych dzieci oraz do stworzenia linii telefonicznych mających ułatwiać poszukiwanie zaginionych dzieci;

80. przypomina, że nadrzędny interes dziecka opisany w art. 24 Karty powinien zawsze stanowić przedmiot szczególnej uwagi we wszystkich kierunkach polityki i podejmowanych środkach dotyczących dzieci; przypomina, że prawo do nauki jest zapisane w Karcie, a edukacja ma zasadnicze znaczenie dla dobrego samopoczucia i rozwoju osobistego dziecka, ale również dla przyszłości społeczeństwa; uważa, że edukacja dzieci pochodzących z rodzin o niskich dochodach jest podstawowym warunkiem dla ich wyjścia z ubóstwa; wzywa więc państwa członkowskie do promowania edukacji wysokiej jakości dla wszystkich;

81. podkreśla, że ochrona interesów dzieci obywateli UE powinna być zapewniona nie tylko na obszarze UE, lecz także poza jej granicami, dlatego wzywa do zacieśnienia współpracy z instytucjami krajów nordyckich nienależących do UE odpowiedzialnymi za dobro dzieci; uważa, że wszyscy partnerzy UE (w tym członkowie EOG) powinni ratyfikować Konwencję haską z 1996 r. o jurysdykcji, prawie właściwym, uznawaniu, wykonywaniu i współpracy w zakresie odpowiedzialności rodzicielskiej oraz środków ochrony dzieci;

82. uznaje, że kryzys finansowy i gospodarczy wywiera poważny, negatywny wpływ na realizację praw dzieci i zapewnianie im właściwych warunków; wzywa państwa członkowskie do intensyfikacji działań w zakresie walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym dzieci poprzez skuteczne wdrożenie zalecenia Komisji „Inwestowanie w dzieci: przerwanie cyklu defaworyzacji” w ramach zintegrowanych strategii na rzecz zapewniania dostępu do odpowiednich zasobów, przystępnych usług wysokiej jakości oraz promowania uczestnictwa dzieci w podejmowaniu dotyczących je decyzji; apeluje do Komisji o podejmowanie dalszych środków w zakresie monitorowania wdrożenia tego zalecenia;

Wtorek, 8 września 2015 r.

83. zachęca Komisję do zaproponowania ambitnego, kompleksowego dokumentu w miejsce Agendy UE na rzecz praw dziecka w 2015 r.; apeluje do Komisji o zapewnienie skutecznego uwzględnienia praw dziecka w całym prawie, polityce i decyzjach finansowych UE; apeluje do Komisji o przedstawianie rocznych sprawozdań dotyczących postępu w zakresie praw dziecka i pełnego wdrożenia dorobku UE w obszarze praw dziecka; apeluje do Komisji o dopilnowanie, by mandat i zasoby koordynatora ds. praw dziecka odpowiednio odzwierciedlały zobowiązanie UE do systematycznego i faktycznego uwzględnienia praw dziecka; wzywa Komisję od przyjęcia zapowiadanych unijnych wytycznych w sprawie zintegrowanych systemów ochrony dziecka;

84. z zadowoleniem przyjmuje tendencję do wprowadzania kar za przymusowe małżeństwo w państwach członkowskich; wzywa państwa członkowskie do wykazania czujności oraz do szkolenia i uświadamiania pracowników mających kontakt z dziećmi, takich jak nauczyciele i pracownicy dydaktyczni, aby zwracali uwagę na dzieci, które mogą zostać wywiezione do kraju pochodzenia w celu zawarcia przymusowego małżeństwa;

Prawa lesbijek, gejów, osób biseksualnych, transpłciowych i interseksualnych (LGBTI)

85. potępia w jak najostrzejszy sposób przypadki dyskryminacji i przemocy na terytorium UE wobec osób LGBTI powodowane prawami i strategiami politycznymi ograniczającymi prawa podstawowe osób LGBTI; zwraca się do Komisji i do państw członkowskich o przyjęcie praw i strategii politycznych na rzecz zwalczania homofobii i transfobii; wzywa w związku z tym Komisję do przedstawienia na szczelbu UE planu działań lub strategii na rzecz równości pod względem orientacji seksualnej i tożsamości płciowej, do czego wielokrotnie nawoływał Parlament, zgodnie z obietnicą komisarz Jurovej w procesie przesłuchań Komisji; w związku z tym przypomina swoją rezolucję z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie unijnego planu przeciwdziałania homofobii i dyskryminacji ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową, podkreśla jednak, że ta kompleksowa polityka musi być realizowana w poszanowaniu kompetencji Unii Europejskiej, jej agencji i państw członkowskich;

86. jest zdania, że podstawowe prawa osób LGBT będą prawdopodobnie lepiej chronione, jeżeli umożliwi się tym osobom dostęp do instytucji prawnych, takich jak konkubinaty, zarejestrowany związek partnerski lub związek małżeński; przychylnie odnosi się do tego, że 19 państw członkowskich oferuje obecnie takie rozwiązania, i nakłania pozostałe państwa członkowskie, aby rozważyły pójście za tym przykładem; ponownie wzywa Komisję do przedstawienia wniosku dotyczącego pełnego ambitnej regulacji zapewniającej wzajemne uznawanie aktów stanu cywilnego (w tym w odniesieniu do prawnego uznawania płci, związków małżeńskich i zarejestrowanych związków partnerskich) i ich skutków prawnych, w celu ograniczenia dyskryminujących przeszkód prawnych i administracyjnych napotykanych przez obywateli korzystających ze swobody przepływu;

87. wzywa państwa członkowskie do wykazania czujności i stanowczości oraz sankcjonowania przypadków znieważania i stygmatyzacji osób LGBTI przez przedstawicieli publicznych w ramach sfery publicznej;

88. zachęca państwa członkowskie UE do wspierania związków zawodowych i organizacji pracodawców w ich wysiłkach mających na celu przyjęcie polityki dotyczącej różnorodności i niedyskryminacji, ukierunkowanej na osoby LGBTI;

89. uważa, że władze państw członkowskich powinny wprowadzać procedury umożliwiające osobom, które dokonały zmiany płci, uzyskanie zapisu o nowej płci w dokumentach urzędowych; ponownie potępia wszelkie procedury prawne nakazujące sterylizację osobom transpłciowym;

90. ubolewa, że osoby transpłciowe są nadal uważane w większości państw członkowskich za osoby chore umysłowo i wzywa te państwa do dokonania przeglądu krajowych katalogów dotyczących zdrowia psychicznego, zapewniając jednocześnie, by konieczne leczenie medyczne pozostało dostępne dla wszystkich osób transpłciowych;

91. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji dotyczącą depatologizacji tożsamości transpłciowych w ramach przeglądu Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób WHO; wzywa Komisję do intensyfikacji wysiłków mających na celu zapobieżenie wprowadzeniu rozbieżności płci w dzieciństwie jako nowej pozycji w Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób;

Wtorek, 8 września 2015 r.

92. głęboko ubolewa nad tym, że zabiegi „normalizacji” genitalnej u interseksualnych dzieci są szeroko rozpowszechnione, pomimo że nie są niezbędne ze względów medycznych; przychylnie odnosi się do maltańskiej ustawy w sprawie tożsamości płciowej, wyrażania płciowości i cech płciowych z kwietnia 2015 r., która zakazuje wykonywania takich zabiegów u interseksualnych dzieci oraz wzmocnia zasadę samookreślenia przez osoby interseksualne i wzywa państwa do brania przykładu z Malty;

Prawa osób niepełnosprawnych

93. wyraża ubolewanie z powodu dyskryminacji i wykluczenia, z którymi wciąż jeszcze dzisiaj spotykają się osoby niepełnosprawne; zwraca się do Komisji, do państw członkowskich oraz do władz regionalnych i lokalnych o opracowanie europejskiej strategii dotyczącej niepełnosprawności oraz o odpowiednie monitorowanie i stosowanie przepisów europejskich w tym zakresie; w związku z tym wzywa Komisję do ponownego podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej europejskiego aktu w sprawie dostępności w formie instrumentu horyzontalnego, który będzie w stanie wspomóc rozwój ochrony osób niepełnosprawnych oraz zapewnić spójność polityki UE w tym zakresie; wzywa także Komisję do zmaksymalizowania synergii między unijną strategią niepełnosprawności a Konwencją w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (CEDAW) i konwencją ONZ o prawach dziecka, aby zapewnić możliwość rzeczywistego korzystania z uznanych praw i ich skutecznego wykonywania, również poprzez działania dążące do harmonizacji i wdrożenia ram prawnych oraz działań kulturalnych i politycznych;

94. wzywa Komisję do ukierunkowania państw członkowskich w celu najlepszego wykorzystywania funduszy europejskich zgodnie ze zobowiązaniami UE wynikającymi z Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz do bliskiej współpracy z organizacjami pozarządowymi i organizacjami innego rodzaju, mającej na celu właściwe wdrożenie tej konwencji; wzywa UE i państwa członkowskie do ułatwienia dostępu do zatrudnienia i szkolenia dla osób niepełnosprawnych, w tym osób niepełnosprawnych pod względem psychospołecznym, oraz do wsparcia samodzielnego życia oraz programów deinstytucjonalizacji zgodnie z art. 26 Karty;

95. podkreśla potrzebę poszanowania prawa osób niepełnosprawnych do politycznego udziału w wyborach; wzywa w związku z tym Komisję do włączenia oceny zgodności z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych (UNCRPD) do jej sprawozdawczości na temat wdrożenia dyrektyw Rady 93/109/WE i 94/80/WE, które przewidują prawo głosu i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego oraz w wyborach lokalnych; ubolewa, że znaczna liczba osób niepełnosprawnych, którym odebrano zdolność prawną, została również pozbawiona prawa głosowania; wzywa więc państwa członkowskie, aby zmieniły swoje prawo krajowe, by nie odbierać automatycznie prawa głosowania osobom niepełnosprawnym pozbawionym zdolności prawnej, lecz aby raczej dokonywały analizy poszczególnych przypadków i przewidywały pomoc dla osób niepełnosprawnych w ramach procedur głosowania;

96. wzywa Komisję do dokonania oceny kompatybilności prawodawstw europejskich z wymogami konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych i do przeprowadzania na podstawie ocen skutków analizy wszystkich przyszłych propozycji w kontekście tej konwencji;

97. potępia uciekanie się do form przymusu fizycznego i farmakologicznego stosowanego wobec osób upośledzonych umysłowo oraz wzywa UE i państwa członkowskie do przyjęcia polityki integracji społecznej;

98. ubolewa nad faktem, że osoby niepełnosprawne wciąż napotykały na przeszkody w dostępie do rynku towarów i usług na terenie Unii; uważa, że przeszkody te ograniczają ich udział w społeczeństwie i stanowią naruszenie ich praw, w szczególności związanych z obywatelstwem europejskim; wzywa Komisję do przyspieszenia prac związanych z dostępnością w Unii Europejskiej, aby w jak najkrótszym terminie można było przyjąć akt ustawodawczy;

99. wzywa instytucje UE i państwa członkowskie do ścisłego angażowania osób niepełnosprawnych, również poprzez organizacje je reprezentujące, w procesy podejmowania decyzji w ramach odpowiednich zakresów kompetencji zgodnie z art. 4 ust. 3 CRPD;

100. wzywa państwa członkowskie i instytucje UE do zapewnienia, aby możliwości uczestnictwa w procesach konsultacji były wyraźnie i szeroko komunikowane z wykorzystaniem dostępnych środków komunikacji, aby możliwe było przekazywanie informacji w innych formach, takich jak alfabet Braille'a i wersje łatwe do czytania oraz aby były szerzej dostępne posiedzenia i wysłuchania publiczne, podczas których omawia się proponowane przepisy i politykę.

Wtorek, 8 września 2015 r.

101. wzywa Komisję do harmonizacji gromadzenia danych dotyczących niepełnosprawności w ramach badań społecznych w UE zgodnie z wymaganiami art. 31 CRPD; podkreśla, że podczas gromadzenia danych należy wykorzystywać metodologie włączające wszystkie osoby niepełnosprawne, również ludzi z poważniejszą niepełnosprawnością oraz przebywających w ośrodkach opieki.

Dyskryminacja ze względu na wiek

102. ubolewa nad faktem, że wiele starszych osób codziennie doświadcza dyskryminacji i naruszenia ich praw podstawowych, w szczególności w kontekście dostępu do odpowiedniego wynagrodzenia, zatrudnienia, opieki zdrowotnej oraz niezbędnych towarów i usług; przypomina, że zgodnie z art. 25 Karty praw podstawowych Unia ustanawia prawo osób w podeszłym wieku do godnego i samodzielnego życia oraz do uczestniczenia w życiu społecznym i kulturalnym; wzywa Komisję do opracowania strategii dotyczącej zmian demograficznych w celu wprowadzenia w życie art. 25 Karty praw podstawowych;

103. wyraża zaniepokojenie, że złe traktowanie, zaniedbywanie i nadużycia wobec osób starszych są rozpowszechnione w państwach członkowskich; wzywa państwa członkowskie do przyjęcia środków na rzecz zwalczania złego traktowania osób starszych i wszelkich form przemocy wobec nich oraz do promowania ich niezależności przez wspieranie rewitalizacji i dostępności mieszkań; przypomina, że starsze kobiety częściej żyją poniżej progu ubóstwa z uwagi na zróżnicowanie wynagrodzenia ze względu na płeć, a następnie zróżnicowanie świadczeń emerytalnych ze względu na płeć;

104. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia włączenia młodszych pracowników, w szczególności dotkniętych kryzysem gospodarczym, na rynek pracy, w tym przez organizowanie i przeprowadzanie szkoleń zapewniających awans społeczny młodych osób;

105. wzywa do poszanowania godności ludzkiej pod koniec życia, w szczególności przez dopilnowanie tego, by wola wyrażana w testamencie życia była uznawana i szanowana;

106. wyraża zaniepokojenie, że cięcia wydatków publicznych i emerytur w państwach członkowskich w znacznym stopniu przyczyniają się do ubóstwa osób w podeszłym wieku, zmniejszając ich dochód do dyspozycji, pogarszając ich warunki życia, stwarzając nierówność w zakresie przystępności usług i zwiększając liczbę osób starszych z dochodami tylko nieznacznie powyżej progu ubóstwa;

Przestępstwa z nienawiści i nawoływanie do nienawiści

107. ubolewa nad występującymi codziennie w UE przypadkami nawoływania do nienawiści i zbrodni popełnianych z powodu nienawiści, których podłożem jest rasizm, ksenofobia, nietolerancja religijna lub uprzedzenie do człowieka ze względu na jego niepełnosprawność, orientację seksualną lub tożsamość płciową; wzywa państwa członkowskie do ochrony praw podstawowych oraz upowszechniania zrozumienia, akceptacji i tolerancji wśród różnych społeczności zamieszkujących na ich terytorium; zwraca się do UE o nadanie walce ze zbrodniami popełnianymi z powodu nienawiści priorytetu przy określaniu europejskich strategii politycznych na rzecz zwalczania dyskryminacji oraz w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wzmocnienia walki ze zbrodniami popełnianymi z powodu nienawiści oraz postawami i zachowaniami dyskryminacyjnymi poprzez opracowanie kompleksowej strategii zwalczania zbrodni popełnianych z powodu nienawiści, przemocy wynikającej z uprzedzeń i dyskryminacji;

108. jest zaniepokojony narastającym nawoływaniem do nienawiści w internecie i wzywa państwa członkowskie do wykrywania i karania tego rodzaju wypowiedzi, wzywa państwa członkowskie do wdrożenia prostej procedury umożliwiającej obywatelom zgłaszanie internetowych treści o nienawistnym charakterze;

109. wyraża zaniepokojenie dochodzeniami i wyrokami skazującymi dotyczącymi zbrodni popełnianych z powodu nienawiści w państwach członkowskich; wzywa państwa członkowskie do podjęcia wszelkich odpowiednich środków w celu zachęcenia do zgłaszania takich przestępstw, wraz z zapewnieniem odpowiedniej ochrony, jako że wyniki badań prowadzonych przez Agencję Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA) na dużą skalę konsekwentnie pokazują, że ofiary przestępstw niechętnie zgłaszają je na policję;

Wtorek, 8 września 2015 r.

110. wyraża zaniepokojenie faktem, że niektóre państwa członkowskie nie przetransponowały prawidłowo postanowień decyzji ramowej 2008/913/WSiSW, oraz wzywa państwa członkowskie do pełnego przetransponowania i wdrożenia istniejących standardów UE oraz do zapewnienia egzekwowania krajowego prawodawstwa karzącego wszelkie formy dyskryminacji, zbrodni popełnianych z nienawiści, nawoływania do nienawiści i nękania oraz do systematycznego ścigania przestępstw kryminalnych; wzywa Komisję do monitorowania prawidłowej transpozycji decyzji ramowej oraz do wszczynania postępowań w sprawie uchybienia przeciwko państwom członkowskim, które nie dokonają transpozycji; wzywa ponadto do przeglądu decyzji ramowej, aby w pełni uwzględnić wszystkie formy zbrodni popełnianych z powodu nienawiści i zbrodni popełnianych w wyniku uprzedzeń lub dyskryminacji i aby w pełni określić spójne standardy prowadzenia śledztwa i ścigania;

111. wzywa Komisję do wspierania programów szkoleniowych dla organów ścigania, organów sądowniczych i stosownych agencji UE, poświęconych przeciwdziałaniu praktykom dyskryminacyjnym i przestępstwom popełnianym z nienawiści, a także zwalczaniu tych zjawisk; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia organom odpowiedzialnym za prowadzenie śledztwa i ścigania praktycznych narzędzi i umiejętności w celu umożliwienia im identyfikacji i zajęcia się przestępstwami wymienionymi w decyzji ramowej oraz kontaktowania się i komunikacji z ofiarami;

112. z niepokojem zauważa wzrost znaczenia partii politycznych, które opierają swoje programy polityczne na wykluczeniu ze względów etnicznych, orientacji seksualnej i religijnych;

113. wyraża poważne zaniepokojenie coraz szerszym rozpowszechnianiem aktów i wypowiedzi o charakterze rasistowskim i ksenofobicznym związanym z coraz bardziej widoczną obecnością w przestrzeni publicznej grup rasistowskich i ksenofobicznych posiadających lub starających się uzyskać status partii politycznej;

114. wyraża głębokie zaniepokojenie wzrostem znaczenia partii politycznych, które wykorzystują obecny kryzys gospodarczy i społeczny do uzasadnienia swojego rasistowskiego, ksenofobicznego i antyislamskiego przekazu;

115. stanowczo potępia praktyki zastraszania i prześladowania mniejszości, w szczególności Romów i migrantów, przez grupy paramilitarne, czasem bezpośrednio powiązane z partiami politycznymi; wzywa państwa członkowskie do zakazania takich praktyk i karania ich sprawców;

Osoby bezdomne

116. wyraża zaniepokojenie liczbą osób, które utraciły miejsca zamieszkania w wyniku kryzysu gospodarczego; uważa, że należy dbać o utrzymanie zintegrowania osób bezdomnych ze społeczeństwem i walczyć z ich odizolowaniem i marginalizacją; wzywa w związku z tym państwa członkowskie do przyjęcia odważnych strategii politycznych w celu przyciągnięcia tym osobom z pomocą; przypomina, że osoby bezdomne wymagają szczególnego traktowania i ponawia apel do państw członkowskich o powstrzymanie się od ich stygmatyzacji jako przestępców; zwraca się do państw członkowskich o zrezygnowanie z wszelkiego rodzaju przepisów lub strategii politycznych, które przedstawiają te osoby w takim świetle; apeluje do państw członkowskich o opracowanie strategii krajowych mających na celu zwalczanie zjawiska bezdomności na ich terytorium; wzywa Komisję do wspierania państw członkowskich w ich walce z bezdomnością poprzez ułatwienie wymiany najlepszych praktyk i gromadzenie dokładnych danych; wzywa Komisję do monitorowania w państwach członkowskich przypadków łamania praw człowieka, których przyczyną jest bezdomność; przypomina, że prawo do pomocy mieszkaniowej dla osób najbardziej potrzebujących figuruje w Kartce praw podstawowych;

Prawa migrantów i osób ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej

117. potępia fakt, że duża liczba osób ubiegających się o azyl i migrantów, którzy chcą dotrzeć do Unii Europejskiej, umiera na Morzu Śródziemnym oraz rolę odgrywaną przez przemytników i handlarzy ludźmi, którzy pozbawiają migrantów ich praw podstawowych; podkreśla, że UE i państwa członkowskie powinny podjąć energiczne i obowiązkowe działania, by zapobiec dalszym tragediom na morzu; wzywa UE i jej państwa członkowskie, by umieściły solidarność i poszanowanie praw podstawowych imigrantów i osób ubiegających się o azyl w centrum polityki migracyjnej UE, a w szczególności:

— podkreśla, że należy uwzględniać prawa podstawowe w każdym aspekcie unijnej polityki migracyjnej oraz przeprowadzać gruntowną ocenę wpływu wszelkich środków i mechanizmów dotyczących migracji, azylu i kontroli granic na podstawowe prawa migrantów; w szczególności wzywa państwa członkowskie do przestrzegania praw migrantów znajdujących się w trudnej sytuacji;

Wtorek, 8 września 2015 r.

- podkreśla potrzebę całościowego podejścia UE, które zwiększy spójność między polityką wewnętrzną i zewnętrzną UE; zachęca, aby przestrzeganie praw migrantów było kluczowym punktem każdego porozumienia o współpracy dwustronnej lub wielostronnej z krajami spoza UE, w tym umów o readmisji, partnerstw na rzecz mobilności oraz porozumień w zakresie współpracy technicznej.
  - przypomina państwom członkowskim o ich zobowiązaniach międzynarodowych w zakresie niesienia pomocy osobom znajdującym się w niebezpieczeństwie na morzu;
  - wzywa państwa członkowskie do zmiany lub dokonania przeglądu wszelkiego ustawodawstwa, na mocy którego osoby udzielające pomocy znajdującym się w niebezpieczeństwie migrantom na morzu są traktowane jak przestępcy;
  - podkreśla podstawowe prawo do ubiegania się o azyl; zachęca Unię Europejską i państwa członkowskie do udostępniania i przeznaczania wystarczających zasobów na tworzenie nowych, bezpiecznych i legalnych możliwości i dróg dostępu do Unii Europejskiej dla osób ubiegających się o azyl, aby zmniejszyć ryzyko, z jakim zawsze wiążą się próby nielegalnego przybycia do Unii, oraz aby walczyć z siatkami handlarzy ludźmi i przemytników, którzy zarabiają na narażaniu migrantów na śmierć oraz ich wykorzystywaniu seksualnym i wyzysku pracowniczym;
  - wzywa wszystkie państwa członkowskie, by uczestniczyły w unijnych programach przesiedleń, oraz zachęca do korzystania z wiz humanitarnych;
  - wzywa państwa członkowskie, by zagwarantowały przyzwoite warunki przyjmowania zgodnie z obowiązującymi przepisami w dziedzinie praw podstawowych i azylu, przy czym szczególną uwagę należy poświęcić osobom znajdującym się w trudnym położeniu oraz ograniczyć ryzyko społecznego wykluczenia azylantów; wzywa Komisję do monitorowania wdrażania wspólnego europejskiego systemu azylowego (CEAS), a w szczególności dyrektywy 2013/32/UE, ze szczególnym uwzględnieniem ubiegających się o azyl wymagających szczególnych gwarancji proceduralnych;
  - wzywa do ustanowienia skutecznego i zharmonizowanego unijnego systemu azylowego służącego sprawiedliwemu podziałowi osób ubiegających się o azyl między państwami członkowskimi;
  - ubolewa nad doniesieniami o przypadkach zwracania z użyciem przemocy przybywających na granice UE; przypomina państwom członkowskim o ich zobowiązaniu do poszanowania zasady non-refoulement uznanej w konwencji genewskiej i przez Europejski Trybunał Praw Człowieka oraz o zakazie zbiorowego wydalania z art. 19 Karty praw podstawowych; zwraca się do Komisji, jej agencji i państw członkowskich o zapewnienie przestrzegania tych i innych zobowiązań międzynarodowych i unijnych;
118. zwraca się do Unii i państw członkowskich o przyjęcie niezbędnych przepisów w celu wdrożenia zasady solidarności, która jest zapisana w art. 80 TFUE;
119. stanowczo potępia zabezpieczanie granic Unii Europejskiej mające nawet postać wznoszenia murów i zasieków oraz brak legalnych dróg wjazdu do Unii Europejskiej, wobec czego liczne osoby ubiegające się o azyl i migranci są zmuszeni do korzystania z coraz bardziej niebezpiecznych rozwiązań, trafiając w ręce przemytników i handlarzy;
120. wzywa do przeprowadzania kontroli granicznych z poszanowaniem praw podstawowych i podkreśla konieczność prowadzenia przez Parlament demokratycznego nadzoru nad działaniami Frontexu;
121. wzywa do zawieszenia wszystkich działań uznanych za naruszenie praw podstawowych zgodnie z wymogami prawa unijnego lub uprawnieniami Frontexu;
122. podkreśla negatywny wpływ rozporządzenia dublińskiego na skuteczny dostęp do ochrony międzynarodowej wobec braku prawdziwego wspólnego europejskiego systemu azylowego, w szczególności w wyniku orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka; potępia fakt, że przegląd rozporządzenia nie doprowadził do jego zawieszenia i co najmniej zniesienia odsyłania do pierwszego kraju wjazdu do Unii oraz brak działań ze strony Komisji i państw członkowskich w zakresie możliwości alternatywnych rozwiązań opartych na solidarności między państwami członkowskimi;

Wtorek, 8 września 2015 r.

123. wzywa państwa członkowskie do ratyfikacji międzynarodowej konwencji o ochronie praw wszystkich pracowników – migrantów i członków ich rodzin;

124. potępia powszechne stosowanie bezprawnego przetrzymywania migrantów znajdujących się w nieuregulowanej sytuacji, w tym osób ubiegających się o azyl, niepełnoletnich bez opieki i bezpaństwowców; zwraca się do państw członkowskich o zastosowanie się do przepisów dyrektywy w sprawie powrotów, w tym przestrzeganie prawa do godności, zasady dobra dziecka oraz prawa unijnego i międzynarodowego; przypomina, że aresztowanie migrantów musi pozostać środkiem ostatecznym, oraz wzywa państwa członkowskie do wdrożenia środków alternatywnych; potępia przerażające warunki przetrzymywania w niektórych państwach członkowskich i wzywa Komisję do niezwłocznego zaradzenia temu problemowi; przypomina o konieczności przyznania migrantom w nieuregulowanej sytuacji prawa do skutecznego środka odwoławczego w razie naruszenia ich praw;

125. zwraca się do państw członkowskich i Komisji o podjęcie koniecznych środków w celu zagwarantowania informacji i przejrzystości w sprawie zatrzymywania migrantów i osób ubiegających się o azyl w wielu państwach członkowskich i pilnie wzywa Komisję Europejską do zaproponowania przeglądu rozporządzenia (WE) nr 862/2007, aby uwzględnić dane statystyczne na temat działania systemów i placówek zatrzymania w bieżącym rozporządzeniu;

126. podkreśla znaczenie demokratycznej kontroli nad wszystkimi formami ograniczenia wolności na podstawie przepisów w dziedzinie imigracji i azylu, zachęca posłów do Parlamentu Europejskiego i do parlamentów krajowych do regularnego odwiedzania placówek, w których są przyjmowani i przetrzymywani migranci i osoby ubiegające się o azyl, oraz wzywa państwa członkowskie i Komisję Europejską do ułatwienia dostępu do tych placówek organizacjom pozarządowym i dziennikarzom;

127. zwraca się o dokładniejsze kontrolowanie działania ośrodków, w których są przyjmowani i przetrzymywani imigranci, oraz ich traktowania w tych ośrodkach i procedur udzielania azylu stosowanych przez państwa członkowskie; wyraża zaniepokojenie tzw. procedurami „natychmiastowego wydalenia” i aktami przemocy, jakie mają miejsce w różnych newralgicznych miejscach na południu Europy, co w tej sytuacji wymaga natychmiastowego wszczęcia przez Komisję dialogu politycznego z krajami dopuszczającymi się takiej praktyki, w celu ochrony praworządności;

128. wzywa Unię Europejską i państwa członkowskie od ustanowienia konkretnych środków i najlepszych praktyk mających na celu zapewnienie równego traktowania i włączenia społecznego, tak aby poprawić integrację imigrantów w społeczeństwie; przypomina, że bardzo ważna jest walka z negatywnymi stereotypami i błędnymi informacjami na temat imigrantów poprzez opracowywanie odpowiednich narracji, głównie w szkołach i dla młodych ludzi, w celu podkreślenia pozytywnego wpływu migracji;

129. jest zdania, że dzieci migrantów są szczególnie narażone, zwłaszcza jeśli są pozbawione opieki; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wykonania rezolucji Parlamentu z dnia 12 września 2013 r. w sprawie problemu pozostawianych bez opieki małoletnich w UE; apeluje do państw członkowskich o wdrożenie całego pakietu wspólnego europejskiego systemu azylowego (CEAS) w celu poprawy sytuacji pozostawianych bez opieki małoletnich w UE; z zadowoleniem przyjmuje wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-648/11, który orzekł, że państwem członkowskim odpowiedzialnym za rozpatrywanie wniosku o azyl złożonego w więcej niż jednym państwie członkowskim przez osobę małoletnią pozbawioną opieki jest państwo, w którym znajduje się osoba małoletnia po złożeniu tam wniosku; przypomina, że małoletni bez opieki są przede wszystkim dziećmi i że ochrona dzieci, a nie polityka w dziedzinie migracji, powinna być przewodnią zasadą państw członkowskich UE;

130. wzywa do oceny wykorzystania środków przeznaczonych na sprawy wewnętrzne, w szczególności środków przeznaczonych na przyjmowanie osób ubiegających się o azyl; wzywa Unię Europejską do działania w sytuacji, kiedy okaże się, że są one wykorzystywane do finansowania działalności naruszającej prawa podstawowe;

131. zapewnienia pomocy dla państw członkowskich leżących na zewnętrznych granicach Unii, aby wesprzeć je w uzupełnianiu braków systemowych w warunkach przyjmowania i procedurach azylowych pogłębianych przez rosnącą liczbę osób ubiegających się o azyl;

Wtorek, 8 września 2015 r.

132. wzywa Unię Europejską do zapewnienia odpowiedzialności jej pracowników za dokonane przez nich naruszenia praw podstawowych; w szczególności wzywa do zapewnienia, że zostanie wszczęte postępowanie w związku z oświadczeniami wskazującymi na naruszenia dokonane w kontekście czynności koordynowanych przez agencję Frontex, oraz że zostaną przyjęte odpowiednie środki dyscyplinarne lub innego rodzaju w stosunku do osób, w odniesieniu do których ustalono, że dokonały one tych naruszeń; w tym celu wzywa do utworzenia wewnętrznego mechanizmu odwoławczego w agencji Frontex, zgodnie z wnioskiem Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w związku z jego sprawą OI/5/2012/BEH-MHZ, oraz do upublicznienia wniosków z postępowań prowadzonych na podstawie oświadczeń o naruszeniach praw człowieka; apeluje również o zawieszenie czynności prowadzonych przez agencję, jeżeli w toku tych czynności miały miejsce naruszenia praw podstawowych, zgodnie z art. 3(1)(a) rozporządzenia (UE) nr 1168/2011;

133. wzywa państwa członkowskie, by niezwłocznie ratyfikowały Konwencję Rady Europy w sprawie działań przeciwko handlowi ludźmi;

134. wzywa państwa członkowskie do zagwarantowania skutecznego dostępu kobiet będących ofiarami prześladowania ze względu na płeć do ochrony międzynarodowej; wzywa państwa członkowskie do postępowania według wytycznych Komisji dotyczących stosowania dyrektywy 2003/86/WE w sprawie prawa do łączenia rodzin, w szczególności natychmiastowego udzielenia samoistnego dokumentu pobytowego członkom rodzin, którzy wjechali na podstawie prawa do łączenia rodzin, w przypadku szczególnie trudnych warunków, jak przemoc domowa;

135. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w prawodawstwie europejskim dotyczącym azylu ofiary okaleczania narządów płciowych uznaje się za osoby wymagające szczególnego traktowania, a okaleczanie narządów płciowych zalicza się do kryteriów, które należy uwzględnić w trakcie rozpatrywania wniosku o azyl; wzywa państwa członkowskie do szkolenia specjalistów w zakresie kontaktów z migrantami w celu identyfikacji kobiet i dziewcząt, które mogą paść ofiarą okaleczenia narządów płciowych w swoim kraju pochodzenia;

136. podkreśla, że prawo obywateli europejskich i ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu wymienione w traktatach i zagwarantowane w dyrektywie 2004/38/WE w sprawie swobodnego przemieszczania się jest jednym z praw podstawowych obywateli europejskich; potępia wszelkie inicjatywy zmierzające do rewizji tego dorobku, w szczególności przywrócenie kontroli na granicach w strefie Schengen poza trybem przewidzianym w kodeksie granicznym Schengen, i domaga się, by każde naruszenie przepisów było zgłaszane do Trybunału Sprawiedliwości; wyraża obawy dotyczące narastającej tendencji pośpiesznego wydalania obywateli UE z ich państwa członkowskiego zamieszkania w wyniku utraty pracy i dochodów, co jest niezgodne z obowiązującymi regulacjami; uważa, że jest to sprzeczne z duchem prawa do mobilności;

Solidarność w kryzysie gospodarczym

137. ubolewa nad sposobem, w jaki kryzys finansowy i gospodarczy oraz kryzys zadłużenia państwowego, wraz z wprowadzonymi ograniczeniami budżetowymi, negatywnie wpłynął na prawa gospodarcze, obywatelskie, społeczne i kulturalne, często powodując wzrost bezrobocia, ubóstwo i niepewne warunki pracy i życia, a także wykluczenie i izolację, zwłaszcza w państwach członkowskich, w których przyjęto programy dostosowań gospodarczych, i podkreśla, że Eurostat wskazał w niedawnym komunikacie, że jeden na czterech Europejczyków jest obecnie zagrożony ubóstwem i wykluczeniem;

138. zauważa, że kryzys gospodarczy oraz środki zastosowane w celu jego rozwiązania naruszyły prawa dostępu do podstawowych dóbr, takich jak edukacja, mieszkalnictwo, opieka zdrowotna i zabezpieczenie społeczne, a także wywołały negatywne skutki dla ogólnego stanu zdrowia ludności w niektórych państwach członkowskich; podkreśla potrzebę poszanowania prawa do ochrony przed ubóstwem i wykluczeniem społecznym zgodnie z art. 30 Europejskiej karty społecznej; wzywa wszystkie państwa członkowskie do wprowadzenia środków wsparcia zgodnie z praktyką krajową, mających na celu zapewnienie godnych warunków życia ich obywatelom oraz zwalczanie wykluczenia społecznego;

139. podkreśla, że instytucje UE oraz państwa członkowskie wdrażające reformy strukturalne w systemie socjalnym i gospodarczym zawsze podlegają obowiązkowi przestrzegania Karty i zobowiązań międzynarodowych, dlatego odpowiadają za podejmowane decyzje; przypomina swoje wezwanie do dostosowania programów dostosowania gospodarczego do celów Unii wskazanych w art. 151 TFUE, w tym promocji zatrudnienia oraz poprawy warunków życia i pracy; przypomina o konieczności zapewnienia pełnej, demokratycznej kontroli – dzięki skutecznemu zaangażowaniu parlamentów – nad środkami podejmowanymi przez instytucje europejskie i państwa członkowskie w reakcji na kryzys;

Wtorek, 8 września 2015 r.

140. apeluje do instytucji unijnych i państw członkowskich o przeanalizowanie, w sposób uwzględniający aspekty związane z płcią, wpływu proponowanych i wdrożonych środków oszczędnościowych na prawa podstawowe, z uwagi na fakt nieproporcjonalnego oddziaływania środków oszczędnościowych na kobiety; apeluje do instytucji unijnych o podjęcie niezwłocznych działań naprawczych w odniesieniu do przypadków, w których środki oszczędnościowe wpłynęły na przysługujące kobietom prawa ekonomiczne, społeczne i kulturalne;

141. wzywa instytucje unijne i państwa członkowskie do zweryfikowania wpływu na prawa podstawowe i wolności, w tym prawa socjalne i pracownicze, środków zaproponowanych lub przyjętych w razie potrzeby w celu stawienia czoła kryzysowi oraz znalezienia wyjścia z sytuacji w przypadku regresu w ochronie praw lub w przypadku naruszenia prawa międzynarodowego, w tym konwencji i zaleceń MOP;

142. zwraca się do instytucji unijnych i państw członkowskich o zagwarantowanie, że – w chwili przyjęcia i wdrażania środków naprawczych i oszczędności budżetowych – znajdą się wystarczające zasoby na zapewnienie niezbędnego minimalnego poziomu korzystania z praw gospodarczych i socjalnych, ze zwróceniem szczególnej uwagi na grupy najsłabsze i znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji socjalnej;

143. wzywa instytucje UE i państwa członkowskie do uznania, że długoterminowe inwestowanie we włączenie społeczne jest korzystne, gdyż rozwiązuje problem wysokich kosztów dyskryminacji i nierówności; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia odpowiedniego finansowania na utrzymanie edukacji i opieki zdrowotnej oraz do zapewnienia, że dostęp do wymiaru sprawiedliwości i środki odwoławcze w razie dyskryminacji nie będą zagrożone w wyniku zmniejszenia budżetów organów ds. równości; wzywa instytucje UE i instytucje krajowe do nienarażania na szkodę włączenia społecznego przez środki budżetowe zagrażające funkcjonowaniu organizacji społecznych działających na rzecz równości;

144. zwraca się do Komisji o rozważenie zaproponowania przystąpienia do Europejskiej karty społecznej w celu zapewnienia skutecznej ochrony praw socjalnych obywateli UE; wzywa państwa członkowskie do wspierania rozszerzenia praw socjalnych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej na inne prawa socjalne wymienione w zmienionej Europejskiej karcie społecznej Rady Europy, takie jak prawo do pracy, prawo do godziwego wynagrodzenia, prawo do ochrony przed ubóstwem i wykluczeniem społecznym;

Przestępczość i walka z korupcją

145. ponownie podkreśla, że korupcja i przestępczość, w szczególności przestępczość zorganizowana, są poważnymi naruszeniami praw podstawowych oraz zagrażają demokracji i praworządności; podkreśla, że korupcja, pochłaniając środki publiczne przeznaczone na cele użyteczności publicznej, obniża poziom i jakość usług publicznych, a przez to poważnie utrudnia sprawiedliwe traktowanie wszystkich obywateli; apeluje do państw członkowskich i instytucji europejskich o opracowanie skutecznych instrumentów na rzecz zwalczania korupcji i przestępstw i nakładania za nie sankcji oraz do dalszego regularnego monitorowania wykorzystania środków publicznych – europejskich i krajowych; w tym celu zachęca państwa i instytucje do ułatwienia utworzenia, w krótkim czasie, Prokuratury Europejskiej, z odpowiednimi gwarancjami niezależności i skuteczności;

146. podkreśla, że korupcja zdecydowanie szkodzi prawom podstawowym; zachęca państwa i instytucje do opracowania skutecznych instrumentów na rzecz zwalczania korupcji oraz do regularnego weryfikowania wykorzystania środków publicznych, europejskich i krajowych; podkreśla, że większa przejrzystość i dostęp obywateli i dziennikarzy do dokumentów publicznych stanowią skuteczny sposób ujawniania i zwalczania korupcji;

147. zachęca Komisję Europejską do przyjęcia strategii antykorupcyjnej uzupełnionej skutecznymi instrumentami; wzywa wszystkie państwa członkowskie i UE do przystąpienia do Partnerstwa na rzecz Otwartego Rządu oraz do opracowania konkretnych strategii promowania przejrzystości, wzmocnienia pozycji obywateli i walki z korupcją; zachęca

Wtorek, 8 września 2015 r.

państwa członkowskie do postępowania zgodnie z zaleceniami sprawozdania o zwalczaniu korupcji w UE przygotowanego przez Komisję Europejską oraz z rezolucją Parlamentu ⁽¹⁾ z dnia 23 października 2013 r. w sprawie przestępczości zorganizowanej, korupcji i prania pieniędzy: zalecenia dotyczące potrzebnych działań i inicjatyw, a także do wzmocnienia współpracy pomiędzy policją a wymiarem sprawiedliwości w zakresie walki z korupcją;

148. wzywa państwa członkowskie do nasilenia walki z wszelkimi rodzajami poważnej przestępczości zorganizowanej, w tym z handlem ludźmi, wykorzystywaniem seksualnym i niegodziwym traktowaniem, torturami, pracą przymusową, w szczególności wśród kobiet i dzieci;

149. wzywa Komisję do uznania przestępstw przeciwko środowisku naturalnemu popełnianych przez jednostki lub zorganizowane grupy przestępcze, mających wpływ na prawo ludzi do zdrowia, życia i korzystania ze zdrowego środowiska naturalnego, a także na gospodarkę i na wykorzystywanie zasobów publicznych, w celu zwalczania tych przestępstw; wzywa Komisję do zbadania rzeczywistego wdrożenia w UE prawa dostępu do wymiaru sprawiedliwości w kontekście prawa wszystkich osób żyjących obecnie oraz przyszłych pokoleń do życia w środowisku odpowiednim dla ich zdrowia i dobrobytu;

150. proponuje wdrożenie europejskiego kodeksu zwalczania korupcji i przejrzystego systemu wskaźników dotyczących penetracji korupcji w państwach członkowskich i postępów poczynionych w procesie jej eliminacji oraz corocznego sprawozdania porównawczego na temat sytuacji tego procederu w skali europejskiej;

151. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zakończenia konkurencji podatkowej i skutecznego zwalczania szkodliwych praktyk podatkowych, uchylania się od podatków w UE, co ma szkodliwy wpływ na możliwości maksymalnego wykorzystania dostępnych środków w celu pełnego wykonywania praw gospodarczych, socjalnych i kulturalnych;

152. potępia rozwój zjawiska handlu ludźmi, w szczególności w celu wykorzystywania seksualnego, i zwraca się do UE i jej państw członkowskich o przyjęcie środków, zgodnie z dyrektywą UE, w celu zwalczania popytu na wykorzystywanie, który sprzyja rozwojowi handlu we wszystkich formach;

Warunki panujące w zakładach karnych i innych miejscach ograniczenia wolności

153. przypomina, że prawa podstawowe zatrzymanych muszą być zagwarantowane przez władze krajowe; ubolewa z powodu złych warunków panujących w zakładach karnych i innych miejscach ograniczenia wolności wielu państw członkowskich, między innymi przeludnienia w zakładach karnych i złego traktowania osób uwięzionych; uważa, że konieczne jest przyjęcie przez UE instrumentu zapewniającego stosowanie zaleceń Europejskiego Komitetu Zapobiegania Torturom oraz Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu (KPT) oraz zapisów EKPC;

154. przypomina, że nadużywanie środków polegające na pozbawieniu wolności powoduje przepełnienie więzień w całej Europie, co narusza prawa podstawowe osób i zmniejsza wzajemne zaufanie stanowiące niezbędną podstawę współpracy sądowej w Europie; ponownie potwierdza, że państwa członkowskie muszą spełniać zobowiązania podjęte na forach międzynarodowych i europejskich w zakresie częstszego zastępowania kary pozbawienia wolności warunkami zawieszania i obowiązkami wynikającymi z kar alternatywnych oraz sprawienia, by ostatecznym celem okresu pozbawienia wolności była resocjalizacja; wzywa w związku z tym państwa członkowskie do opracowania strategii mających na celu szkolenie i zatrudnianie osób uwięzionych;

155. przypomina zalecenia Komisji zawarte w rezolucji ⁽²⁾ z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie przeglądu europejskiego nakazu aresztowania, zwłaszcza w zakresie wprowadzenia kontroli proporcjonalności i klauzuli praw podstawowych w europejskim nakazie aresztowania oraz środków wzajemnego uznawania w bardziej ogólnym zakresie;

156. ubolewa, że trzy decyzje ramowe w sprawie przekazywania więźniów, zawieszenia i kar alternatywnych oraz europejski nakaz nadzoru, które mają wielki potencjał w zakresie zmniejszenia przepełnienia więzień zostały wdrożone tylko przez niektóre państwa członkowskie;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0444.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0174.

Wtorek, 8 września 2015 r.

157. apeluje do Komisji o dokonanie oceny wpływu polityki więziennictwa i systemu sądownictwa karnego na dzieci; wskazuje, że w całej UE sytuacje, w których dzieci mieszkają z rodzicami w ośrodkach detencyjnych, mają bezpośredni wpływ na prawa dziecka; podkreśla fakt, że każdego roku ok. 000 dzieci w Unii Europejskiej zostaje odseparowane od uwięzionych rodziców, co ma wpływ na szereg aspektów praw dzieci;

Wymiar sprawiedliwości

158. wskazuje, że opracowanie wspólnej europejskiej przestrzeni sprawiedliwości na podstawie wzajemnego uznawania i gwarancji prawnych, a w ten sposób zharmonizowanie różnych systemów sprawiedliwości państw członkowskich, zwłaszcza w sprawach karnych, powinno stanowić jeden z głównych priorytetów instytucji unijnych w programie na rzecz wymiaru sprawiedliwości na 2020 r.; uważa, że skuteczne i wzorcowe stosowanie Karty i prawodawstwa pochodnego UE w zakresie praw podstawowych ma zasadnicze znaczenie dla zaufania obywateli w kwestii właściwego funkcjonowania europejskiej przestrzeni sprawiedliwości;

159. podkreśla, że prawo dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz do niezawisłego i bezstronnego sądu ma kluczowe znaczenie w ochronie praw podstawowych, które są skuteczne tylko wtedy, gdy podlegają ochronie sądowej na rzecz demokracji i praworządności; przypomina, jak ważne jest zapewnienie skuteczności wymiaru sprawiedliwości – zarówno w sprawach cywilnych, jak karnych – oraz zagwarantowanie niezawisłości sądownictwa;

160. z zadowoleniem przyjmuje powstanie portalu e-Sprawiedliwość, prowadzonego przez Komisję i zapewniającego profesjonalistom i społeczeństwu informacje na temat systemu sądownictwa, jak również stanowiącego praktyczne narzędzie służące poprawie dostępu do wymiaru sprawiedliwości i zawierające oddzielną sekcję poświęconą prawom podstawowym, która ma informować obywateli, gdzie mogą się zwrócić w przypadku naruszenia ich praw podstawowych.

161. wyraża zadowolenie z już wykonanych na poziomie europejskim działań mających na celu zharmonizowanie gwarancji w postępowaniach karnych oraz z ich korzystnych skutków dla obywateli; ponownie podkreśla znaczenie przyjęcia unijnych przepisów o prawach procesowych, które będą zgodne z najwyższymi standardami ochrony zawartymi w Karcie, międzynarodowymi traktatami dotyczącymi praw człowieka i prawem konstytucyjnym państw członkowskich;

162. ubolewa nad brakiem dostępu do pomocy prawnej w wielu krajach członkowskich i faktem, że wpływa to na prawo dostępu do wymiaru sprawiedliwości osób, którym brakuje wystarczających środków finansowych; uważa, że fundamentalne znaczenie ma przyjęcie przez Unię Europejską solidnej i kompleksowej dyrektywy o pomocy prawnej;

163. wzywa Unię Europejską i państwa członkowskie, aby przewidziały środki mające na celu wsparcie i ochronę osób zgłaszających przypadki naruszenia (ang. „whistleblowers”);

Obywatelstwo

164. uważa, że do aktywnego i uczestniczącego obywatelstwa UE należy zachęcać poprzez zapewnienie dostępu do dokumentów i informacji, przejrzystość, dobre sprawowanie rządów i administrowanie, demokratyczne uczestnictwo i reprezentację oraz proces podejmowania decyzji w jak największym stopniu angażujący obywateli Unii; zwraca uwagę na potrzebę zapewnienia pełnego udziału społeczeństwa obywatelskiego w procesie podejmowania decyzji na poziomie europejskim zagwarantowanego w art. 11 traktatu o Unii Europejskiej i podkreśla znaczenie zasad przejrzystości i dialogu w tym względzie; zauważa, że prawo obywateli w zakresie dostępu do dokumentów przechowywanych przez instytucje publiczne wzmacnia pozycję obywateli i pozwala im na sprawowanie kontroli i ocenę organów publicznych oraz ich rozliczanie; wyraża w związku z tym ubolewanie z powodu impasu w przeglądzie rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 i ponawia swoje wezwanie Komisji i Rady do powrotu do prac przy uwzględnieniu propozycji Parlamentu;

165. zwraca się do Komisji i państw członkowskich o zapewnienie prowadzenia kampanii informacyjnych dotyczących obywatelstwa europejskiego i związanych z nim praw: prawa do ochrony dyplomatycznej i konsularnej, prawa do składania petycji, prawa do składania skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich, prawa do głosowania i bycia wybranym w wyborach do PE oraz prawa do inicjatywy obywatelskiej;

Wtorek, 8 września 2015 r.

166. wyraża zadowolenie z roli odgrywanej przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w jego dążeniu do zapewnienia dobrej administracji i przejrzystości instytucji i organów Unii;

167. potępia fakt, że ponad 15 milionów osób pochodzących z krajów trzecich oraz 500 000 bezpaństwowców w Unii Europejskiej odmawia się w sposób dyskryminacyjny nadania im obywatelstwa; domaga się przestrzegania prawa podstawowego do obywatelstwa przez Unię i jej państwa członkowskie i wzywa w szczególności państwa członkowskie do ratyfikacji i wdrożenia konwencji o ograniczaniu bezpaństwowości z 1961 r. oraz europejskiej konwencji o narodowości z 1997 r.;

168. przypomina, że informowanie obywateli o ich prawach podstawowych stanowi nieodłączną część prawa do dobrej administracji zapisanego w Karcie; zwraca się do państw członkowskich o zwrócenie szczególnej uwagi na osoby najbardziej zaniedbane, jeśli chodzi o wyjaśnianie im ich praw, oraz wspieranie ich, aby były one przestrzegane;

169. dministracji przez zmianę Kodeksu dobrego postępowania administracyjnego w UE w prawie wiążące przepisy;

170. wzywa Komisję i państwa członkowskie do dopilnowania za pośrednictwem prowadzonej przez nie polityki, by prawa podstawowe w obrębie UE były w należyty sposób przestrzegane, gwarantowane, chronione i rozszerzane; wzywa państwa członkowskie do ponownienia wysiłków w sprawie uznania prawa do składania petycji oraz prawa do mediacji rzecznika jako instrumentów służących obronie praw obywatelskich;

171. na podstawie setek otrzymywanych rocznie petycji wyraża obawy w kwestii niedociągnięć w faktycznym wdrażaniu w państwach członkowskich, zarówno co do litery, jak i ducha, przepisów prawodawstwa UE w zakresie środowiska, takich jak dyrektywy w sprawie oceny oddziaływania na środowisko i strategicznej oceny oddziaływania na środowisko; apeluje do Komisji o dokładniejszy nadzór nad istotą takich procedur, szczególnie gdy konkretne sprawy są przedmiotem petycji;

172. przypomina jak ważna jest europejska inicjatywa obywatelska, będąca nowym prawem obywateli wprowadzonym Traktatem z Lizbony, które ma na celu zwiększenie w UE demokracji uczestniczącej; odnotowuje znaczenie europejskiej inicjatywy obywatelskiej jako potężnego narzędzia zapewniającego obywatelom Europy bezpośrednie demokratyczne prawo do uczestniczenia w procesie decyzyjnym w UE, stanowiące uzupełnienie przysługującego obywatelom UE prawa do składania petycji w Parlamencie Europejskim (PE) oraz prawa do składania skarg do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich;

173. wzywa Komisję do wzmocnienia roli europejskiej inicjatywy obywatelskiej poprzez przyjęcie przyjaznego obywatelom podejścia do rozwiązywania wszystkich niedoskonałości tego instrumentu w nadchodzącym przeglądzie rozporządzenia (UE) nr 211/2011, przy jednoczesnej poprawie kampanii informacyjnej skierowanej do obywateli, a dotyczącej korzystania z europejskiej inicjatywy obywatelskiej oraz jej mocy w zakresie wpływania na proces wytyczania kierunków polityki w UE;

Ofiary przestępstw

174. uważa, że ochrona ofiar jest kwestią priorytetową; zwraca się do państw członkowskich o niezwłocznego wdrożenia unijnej dyrektywy o ofiarach przestępstw (2012/29/UE), tak by dotrzymać terminu transpozycji wyznaczonego na 16 listopada 2015 r., oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zapewniły – zgodnie z art. 28 – gromadzenie porównywalnych danych na temat jej transpozycji, w szczególności na temat sposobu, w jaki ofiary przestępstw, w tym ofiary przestępstw popełnionych na tle dyskryminacji, uzyskały dostęp do swoich praw; jest zdania, że wiele pozostaje do zrobienia w zakresie wspierania ofiar przestępstw, informowania ich o przysługujących prawach i zapewniania skutecznych systemów odniesienia i szkoleń dla policji oraz przedstawicieli zawodów prawniczych w celu ustanowienia relacji zaufania i pewności u ofiar, jak pokazują badania dotyczące wspierania ofiar prowadzone przez Agencję Praw Podstawowych; wyraża zadowolenie z powodu przyjętego w 2013 r. rozporządzenia w sprawie wzajemnego uznawania środków ochrony w sprawach cywilnych;

175. zwraca się do Komisji i państw członkowskich o zapewnienie najwyższej jakości gromadzenia danych porównywalnych dotyczących transpozycji dyrektywy w sprawie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw (2012/29/UE) oraz sposobu, w jaki ofiary przestępstw, w tym ofiary przestępstw popełnionych na tle uprzedzeń i dyskryminacji, uzyskały dostęp do swoich praw zgodnie z wymaganiami art. 20 dyrektywy;

Wtorek, 8 września 2015 r.

176. wzywa Komisję i państwa członkowskie do uwzględniania przemian demograficznych i zmian w wielkości oraz składzie gospodarstw domowych przy projektowaniu ich polityki; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia, aby ich polityka społeczna i polityka zatrudnienia nie dyskryminowały ze względu na rozmiar i strukturę gospodarstw domowych;

177. wskazuje na lukę prawną w odniesieniu do dostępu obywateli do wymiaru sprawiedliwości w przypadku, gdy państwa członkowskie nie transponowały dotyczącego ich bezpośrednio prawodawstwa UE lub uczyniły to zbyt późno; podkreśla potrzebę koordynowania działań na wszystkich szczeblach w celu ochrony i promowania praw podstawowych, obejmującego instytucje UE, państwa członkowskie, władze regionalne i lokalne, organizacje pozarządowe oraz społeczeństwo obywatelskie;

178. zwraca uwagę na potrzebę zwiększenia w UE przejrzystości instytucjonalnej, demokratycznej rozliczalności oraz otwartości oraz apeluje do właściwych instytucji UE i wszystkich państw członkowskich o:

- nasilenie działań mających na celu szybki przegląd rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji, w celu zapewnienia jak największej przejrzystości oraz uproszczonych procedur w zakresie publicznego dostępu do informacji i dokumentów; w związku z tym wzywa Komisję do ponownego podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej europejskiego aktu w sprawie dostępności w formie instrumentu horyzontalnego, który będzie w stanie wspomóc rozwój ochrony osób niepełnosprawnych oraz zapewnić spójność wszystkich strategii politycznych UE w tym zakresie;
- zaproponowanie przeglądu rozporządzenia w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej (rozporządzenie (UE) nr 211/2011) podczas bieżącej kadencji, aby poprawić jego funkcjonowanie poprzez wprowadzenie zmian mających na celu usunięcie wszelkich barier administracyjnych, organizacyjnych i finansowych, z powodu których nie wszyscy obywatele europejscy mogą w pełni korzystać z możliwości wywierania demokratycznego wpływu za pośrednictwem europejskiej inicjatywy obywatelskiej zgodnie z traktatami; wzywa też Komisję, aby zawarła w swoim wniosku niezbędne przepisy pozwalające uniknąć sytuacji, w której niektóre grupy obywateli, np. obywatele niewidomi lub obywatele mieszkający za granicą, byłiby pozbawieni możliwości korzystania z prawa do popierania inicjatyw obywatelskich, gdyż takie wykluczenie stanowi ograniczenie równości i zaangażowania obywateli;
- zaproponowanie przeglądu dyrektywy 93/109/WE ustanawiającej szczegółowe warunki wykonywania prawa głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego przez obywateli Unii mających miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami, aby pomóc obywatelom UE zamieszkałym w państwie innym niż własne w udziale w wyborach europejskich w kraju zamieszkania; wzywa państwa członkowskie, aby umożliwiły głosowanie w wyborach europejskich wszystkim swoim obywatelom, w tym obywatelom mieszkającym poza UE, w szczególności poprzez zorganizowanie w odpowiednim czasie kampanii informacyjnej;
- zwraca uwagę, że rosnąca grupa ludności jest zupełnie pozbawiona praw w wyborach krajowych, ponieważ nie może głosować ani w kraju pochodzenia, ani w kraju zamieszkania;

o

o o

179. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.